

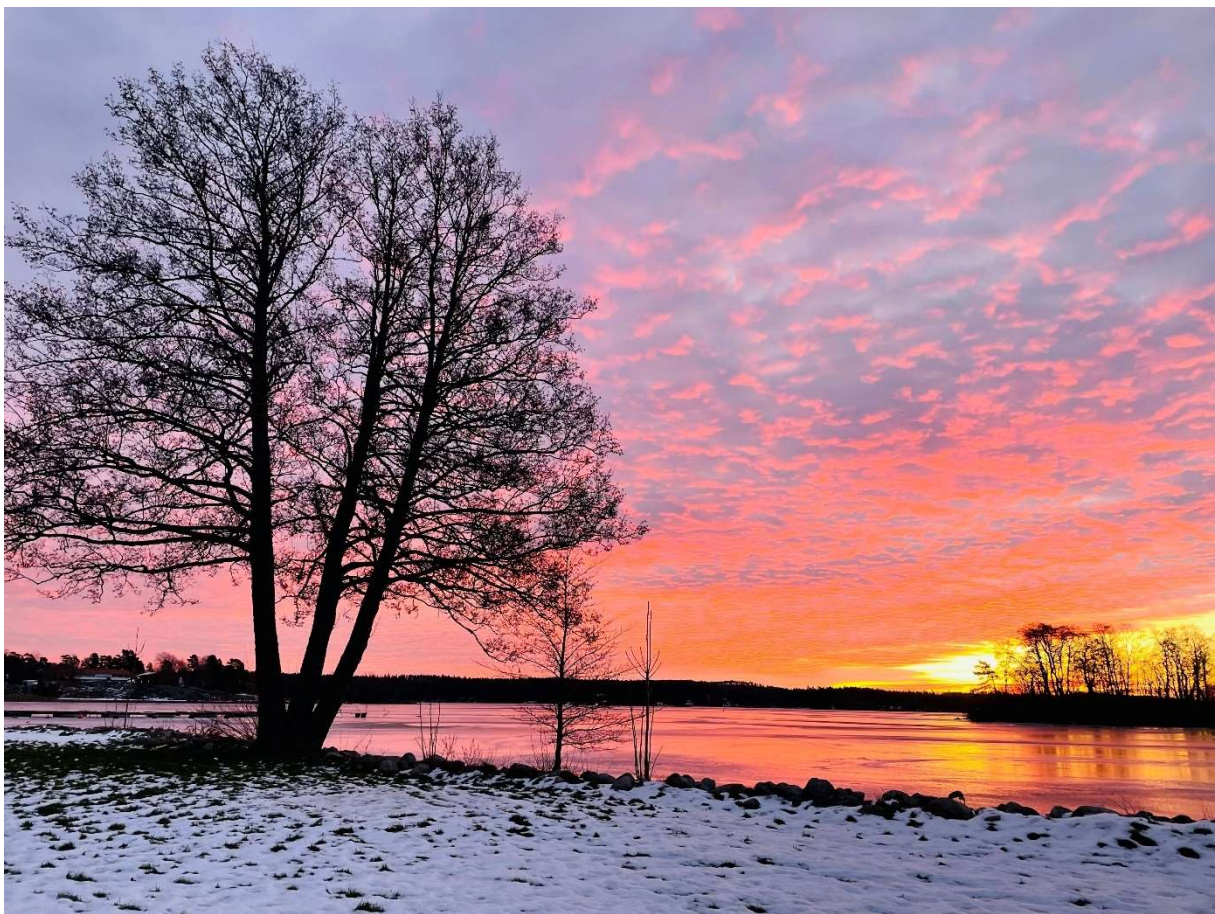
Askersunds kommun

Årsredovisning

2023

Askersunds
KOMMUN

Innehåll

Inledning	3
Förvaltningsberättelse	4
Översikt över verksamhetens utveckling	4
Den kommunala koncernen	5
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	6
Händelser av väsentlig betydelse	7
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	9
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	10
Balanskravsresultat	23
Väsentliga personalförhållanden	24
Förväntad utveckling	28
Finansiella rapporter	29
Resultaträkning	29
Balansräkning	30
Kassaflödesanalys	31
Noter	32
Driftredovisning	42
Investeringsredovisning	45
Nämnder	49
Verksamheter i bolag, förbund och gemensamma nämnder	56
Revisionsberättelse	68

2023-XXXXX

I augusti 2022 kom stunden som många väntat på länge. Dörrarna till det nya mellanstadiet på Närlundaskolan slogs upp och kunde släppa in förväntansfulla barn i åk 3–5. Den första etappen i att verkställa det beslut om skolorganisation som fattades i början av 2021 var därmed avklarad. Under hösten startades kök och matsal upp, köket innebär inte bara att vi kan ha ännu mer vällagad mat utan det betyder också att vi minskar sårbarhet i vårt arbete med livsmedel.

Det ekonomiska resultatet var något lägre än det budgeterade. Det samlade underskottet i nämnderna hade bara till viss del kompenseras av ökade skatteintäkter. Framför allt underskotten i vissa delar av socialnämnden fortsätter att vara ett stort problem som vi måste komma till rätta med. Tyvärr så dök det upp stora okända underskott i slutet av året vilket tyder på att vi behöver förbättra arbetet med ekonomiska prognoser.

Måluppfyllelsen var blandad. Vi har under året dock startat mycket arbete kopplat till kvalitet som t ex att arbeta med progression kring elevers skolresultat och ett mer kvalificerat arbete kring resursfördelning kopplat till vårdbehov.

Under året så minskade antalet invånare i kommunen, 90 barn föddes vilket är färre än på flera år. Flertalet byggprojekt i kommunen har drabbats negativt av efterverkningarna av Rysslands invasion av Ukraina och den efterföljande oron.

I september var det val och den nyvalda kommunfullmäktigeförsamlingen hade sitt första möte i oktober. Valresultatet innebar inte något majoritetsstyre den här mandatperioden heller och Askersund kommer fortfarande ledas av minoritetskoalitionen M, KD och L dock med S som innehavare av ordförandeposten i kommunfullmäktige.

Givet att vi politiskt fokuserar på att arbeta med problem så kan en årsredovisning ibland ge en liten orättvis bild av den verksamhet som vi har i Askersunds kommun. Varje dag producerar våra medarbetare stora mängder välfärd för våra invånare. För det vi vill rikta ett stort tack till alla inblandade!

Caroline Dieker

Kommunstyrelsens ordförande (M)

2. Förvaltningsberättelse

2.1 Översikt över verksamhetens utveckling

Fem år i sammandrag	2023	2022	2021	2020	2019
Årets resultat (mkr)	-24,3	12,9	23,9	8,6	-7,7
Resultat före extraordinära poster (mkr)	-19,1	12,9	23,9	8,6	-7,7
Nettokostnadsandel (%)	103,0	98,3	96,7	98,7	101,2
Borgensåtaganden (mkr)	849	779	714	574	533
Långfristiga skulder (mkr)	874	721	586	502	468
Soliditet (exkl. pensionsskuld)	27	31	35	37	37
Soliditet (inkl. pensionsskuld)	14	18	18	17	16
Serverade matportioner:	791 000	786 000	750 000	760 000	720 000
Producerad mängd vatten (m ³)	852 000	925 000	948 000	898 000	851 000
Antal bygglov	383*	558*	593*	619*	287
Antal personer med hemtjänst	446	270	330	372	341
Antal personer i särskilt boende	112	114	111	103	96
Antal vuxna personer i gruppboende LSS	30	29	30	29	29
Antal personer med personlig assistans	9	8	10	7	7
Antal hushåll med ekonomiskt bistånd	124	136	147	167	203
Placeringar dygn i familjehem	6 042	8 675	8 207	7 266	9 803
Placeringar dygn på institution barn	240	265	730	667	325
Inskrivna barn i barnomsorgen (inkl. fritidshem)	877	873	901	907	924
Antal elever i skolan	1 135	1 136	1 151	1 172	1 167
Andelen elever med lägst betyg E i MA åk 9 (%)	84,2	78,6	87,8	74,1	82,9
Genomsnittligt meritvärde i årskurs 9	199	191	208	190	213
Antal besök huvudbibliotek	81 071	96 784	58 484**	85 151**	104 407

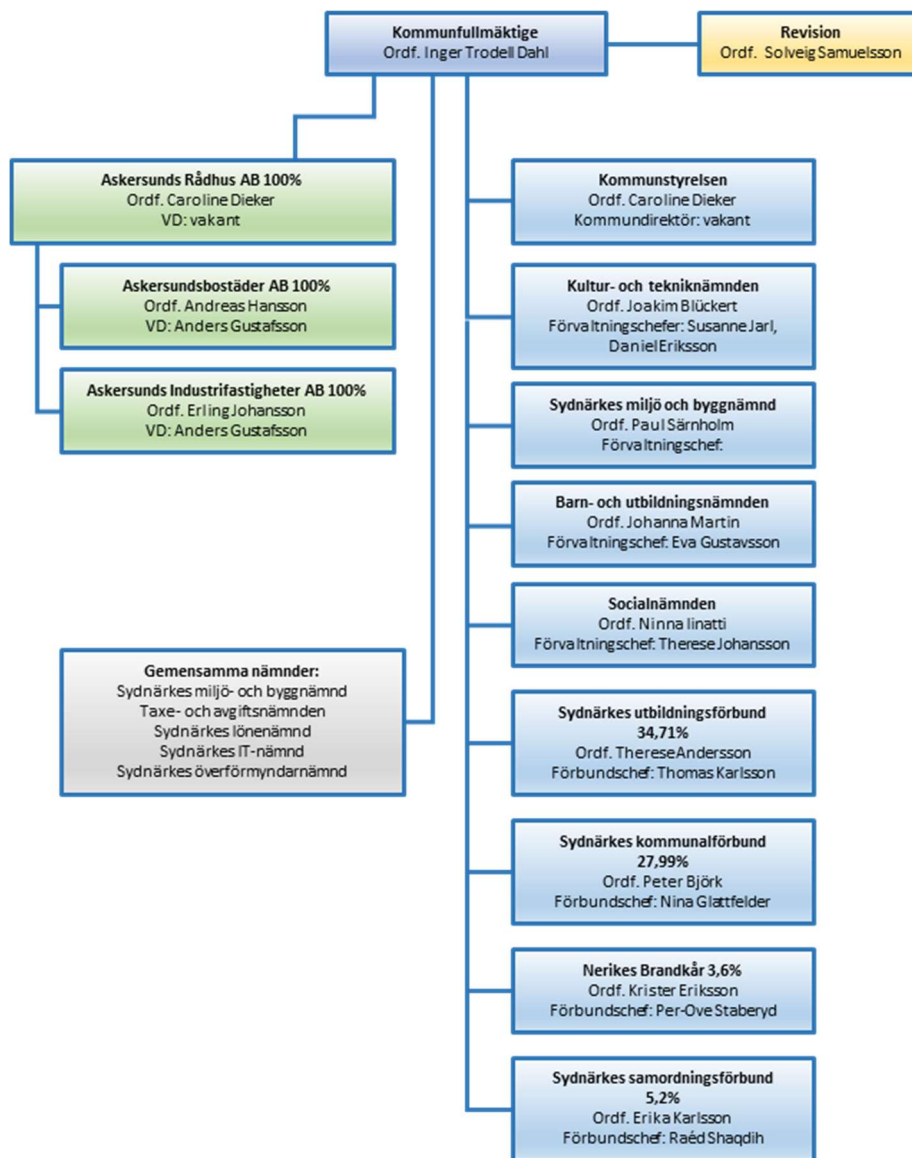
*Från och med 2020 anges totalt inkomna bygglovsärenden

**Antal besök 2021 har minskat kraftigt jämfört med 2020 och 2019 pga covid-19.

Fakta om Askersunds kommun			
Antal invånare 31 dec 2023	11 478	Skolor, antal	6
Landareal, km ²	821	Förskolor, antal	13
Antal invånare per km ²	14	Fritidshem, antal	8
Skatt kommunen	21:85	Serveringskök, antal	20
Skatt Askersund-Hammars församling	01:09	Bibliotek, antal	2
Skatt Lerbäck och Snavlunda församlingar	01:09	Grönytor, yta (hektar)	49
Mandatfördelning 2022–2026:		Parkeringsplatser, antal	1 050
Socialdemokraterna	10	Fritidsgårdar, antal	1
Moderaterna	8	Lekplatser, antal	44
Sverigedemokraterna	7	Idrottsplatser, antal	1
Centerpartiet	2	Turistbyråer, antal	1
Kristdemokraterna	2	Äldreboenden, antal	2
Vänsterpartiet	1	Vattenverk, producerande	4
Miljöpartiet	1	Pumpstationer, antal	71
Liberalerna	1	Reningsverk	5
Landsbygdspartiet oberoende	1	Dricksvattenledningar, km	267
Totalt	33	Spill- och dagvattenledning, km	316

2.2 Den kommunala koncernen 2023

Kommunfullmäktige är Askersunds kommuns högsta beslutandeorgan. Kommunen ger service inom en mängd olika verksamhetsområden. Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och de helägda bolagen. Därtill finns fyra kommunalförbund där Askersund ingår som medlem. Den mellankommunala samverkan i Sydnärke är väl utbyggd. Askersunds kommun ingår i inte mindre än fem gemensamma nämnder. Askersunds kommun ingår även i två avtalsreglerade verksamheter, arkivverksamhet och folkhälsofrämjandet. Kommunen har avtal med en förskola som bedrivs som föräldrakooperativ. I övrigt finns inga privata utförare av kommunal verksamhet inom Askersunds kommun. Bilden nedan beskriver samtliga nämnder, bolag och förbund som ingår i den kommunala koncernen.

2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

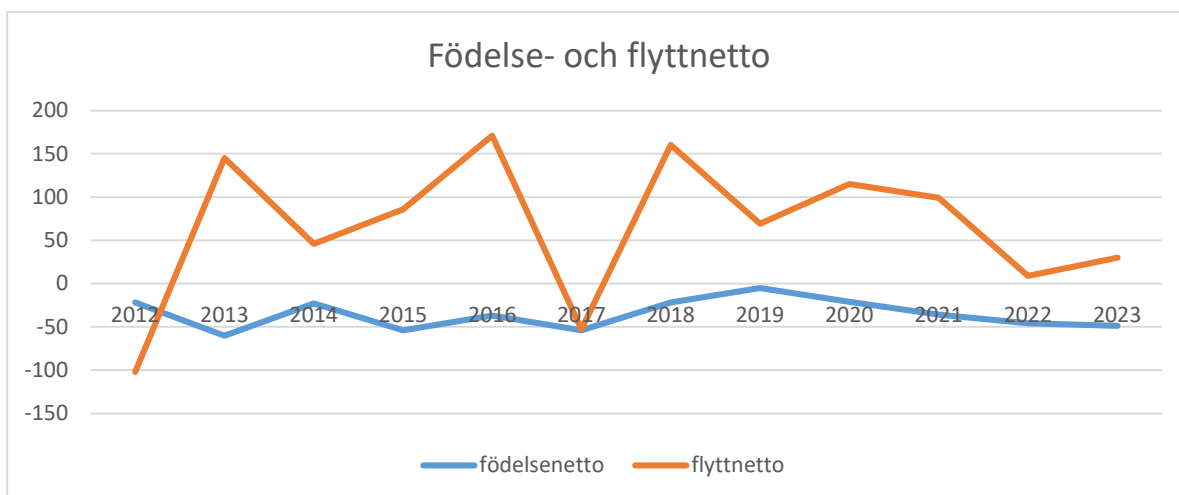
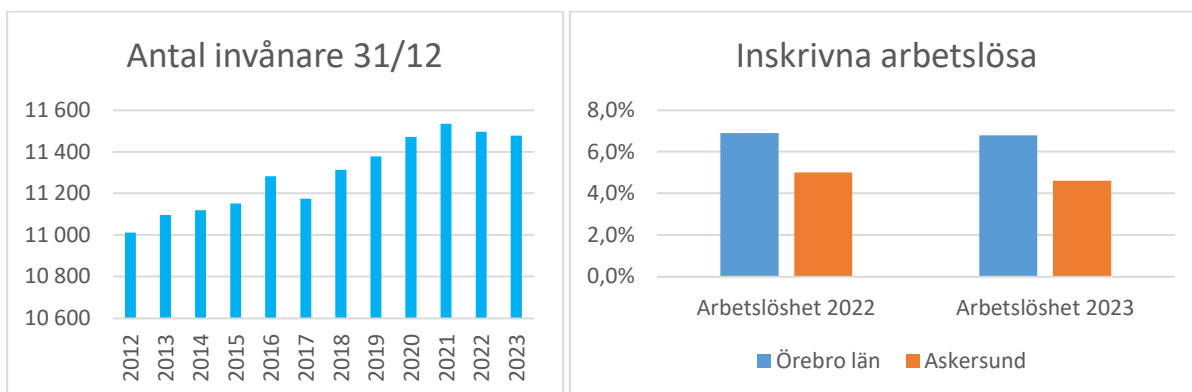
Antalet invånare minskar

Vid årsskiftet hade kommunen 11 478 invånare. Det är 19 kommuninvånare färre än för ett år sedan. Under året har 558 personer flyttat in till kommunen och 528 har flyttat ut. Det innebär att kommunen har ett flyttningsöverskott på 30 personer som kan jämföras med föregående års flyttningsöverskott på 9 personer.

Antalet födda har ökat jämfört med året innan. Under 2023 föddes 102 barn i kommunen. Antalet avlidna invånare uppgick emellertid till 151 personer, vilket var 15 fler än 2022. Totalt uppgår födelseunderskottet till 49 personer 2023 mot 37 personer 2022.

Arbetslöshet

Arbetslösheten som andel av den registerbaserade arbetskraften har i princip under hela året varit länets andra lägsta. Per den sista december uppgick arbetslösheten till 4,6 % (5,0 %) inklusive personer i arbetsmarknadsåtgärder. Det är den näst lägsta arbetslösheten i länet, där siffran var 6,8 % (7,1 %), och under riksgenomsnittets 6,6 % (6,5 %). Andelen öppet arbetslösa var 2,4 % (2,4 %) i Askersund, vilket var 1,0 procentenhet lägre än i riket och 0,7 procentenheter lägre än länet.

2.4 Händelser av väsentlig betydelse

Allmänt

Ett fortsatt osäkert säkerhetsläge, stora prisökningar på bland annat energi och livsmedel, ökade pensionskostnader och en osäker samhällsekonomisk utveckling har präglat större delen av 2023. Inflationen har ätit upp en stor del av senaste årens intäktsökningar. Sammantaget innebär det en fortsatt stor osäkerhet kring de långsiktiga effekterna för den kommunala verksamheten och ekonomin. Sveriges Kommuner och Regioners senaste skatteunderlagsprognos visar med stor tydlighet att inflationen och stigande räntor får stor påverkan på ekonomin i kommunerna. Tillsammans med indexering av pensionskostnaderna innebär det försämrad ekonomi under 2023 och flera tillfälliga satsningar upphör under året. Riksbanken har fortsatt att höja styrräntan under året och bedömer att en vändning kommer att ske tidigast i slutet av 2024.

Askersunds kommun gjorde när budgeten för 2023 beslutades en helt annan bedömning av ränteutvecklingen än vad som blivit fallet under året. De negativa effekterna bedöms dock vara hanterbara under 2023. Inför budget 2024 kunde medel i budget för löne- och prisökningar samt räntekostnader justeras men det råder fortfarande en osäkerhet om justeringen varit tillräcklig särskilt vid beaktande av de kraftigt stigande pensionskostnaderna 2023–2024.

Därutöver har kommunen ett ärende hos Förvaltningsrätten avseende felaktig upphandling där Konkurrensverket gjort en anmälan och yrkat på att en sanktionsavgift om 3,2 mkr ska utdömas. Denna avgift är inte beaktad i årsbokslutet.

Barnomsorg

Nettokostnaden har ökat med 7,2 % jämfört med föregående år varav drygt 4 % beror på ökade arbetsgivaravgifter. Övriga nettokostnadsökningen ligger lägre än löneökningar och prisökningar trots högre lokalkostnader för fritidshem på grund av nya lokaler vid Närlundaskolan. Antalet barn i förskola och fritidshem var något högre än föregående år vid mättidpunkten den 15:e oktober. Antalet barn per barngrupp i förskolan har stadigt minskat sedan 2019.

Inga organisatoriska förändringar av förskola och fritidshem har gjorts under 2023.

	2023	2022	2021
Nettokostnad (tkr)	90 714	84 628	79 873
Barn i förskola	486	476	493
Barn i fritidshem	391	397	386

Grundskola

Nettokostnaden har ökat i verksamheten med 10,8 % från föregående år. Ökningen beror förutom på en högre arbetsgivaravgift även på högre lokalkostnader främst för nya lokaler vid Närlundaskolan. Övriga kostnader ligger väl med löne- och prisökningarna.

Antalet grundskoleelever ligger lägre än föregående år medan antalet barn i anpassad grundskola har ökat.

Innan skolavslutningen, vid jul 2022, drabbades Sjöängskolan av grov skadegörelse med en stor vattenskada som följde. Skolan var tvungen att stänga tidigare vilket medförde att vårterminen blev förlängd för elever på Sjöängskolan. Vattenskadan påverkade i stor omfattning Sjöängskolans administrativa delar under flera månader vårterminen 2023.

Närlundaskolan etapp två blev klar i juni och inflyttning skedde under sommaren 2023.

	2023	2022	2021
Nettokostnad (tkr)	127 348	114 950	112 027
Antal elever	1 159	1 157	1 166

Vård och omsorg

Under årets inledande månader har fokus varit på att identifiera vilka strategiska frågor som behöver prioriteras och vad som krävs för att skapa organisatoriska förutsättningar kopplat till socialnämndens uppdrag. Socialförvaltningen behöver ställa om från en reaktiv till proaktiv organisation för att klara välfärdens utmaningar på kort och lång sikt. Det är ett långsiktigt arbete som kräver uthållighet, förändring av arbetssätt och metoder, prioritering samt hög grad av samverkan och samarbete både internt och externt.

Nettokostnaden för vård och omsorg ökade med 10,1 % jämfört med 2022. Personalkostnaderna exkl den högre arbetsgivaravgiften har ökat med 7,6 % vilket är avsevärt mer än vad som kan förklaras med löneökning. Största orsaken är kostnader för vikarier och inhyrd personal.

	2023	2022	2021
Nettokostnad (tkr)	195 788	176 657	161 679
Antal med hemtjänst	446	270	330
Beviljade timmar hemtjänst i oktober	90 782	87 424	85 488
Antal i särskilt boende	112	114	111

Individ- och familjeomsorg

Kostnaderna för individ- och familjeomsorgen har minskat med 12,6 % främst beroende på lägre kostnader för vård av unga och barn på HVB-hem eller familjehem. Även kostnaderna för ekonomiskt bistånd och bistånd som avser boende är lägre 2023 än de var 2022.

	2023	2022	2021
Nettokostnad (tkr)	18 913	21 639	20 362
Inst. placeringar dygn	709	614	979
Familjehem dygn	6 042	8 673	8 207
Hushåll ekon. bistånd	124	136	147
Antal hushåll med ekonomiskt bistånd 18-25 år mer än 3 mån	15	12	16

LSS

Kostnaderna för LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) har ökat med 9,4 % under 2023. Främst beroende på lägre intäkter för assistansärenden medans kostnaderna ej kunnat sänkas i motsvarande grad.

	2023	2022	2021
Nettokostnad (tkr)	57 116	52 227	46 634
Antal i gruppboende	30	30	30
Antal med pers. ass.	8	8	10

Vatten- och avlopp

Antalet VA-abonnenter ökar och intresset för att ansluta sin fastighet till kommunalt vatten och avlopp är stort. Under året har 19 anslutningar tillkommit vilket resulterar i totalt 3 197 abonnenter.

I januari 2023 inträffade en stor vattenläcka på huvudledningen i Harge som medförde att 70 % av kollektivets abonnenter mer eller mindre blev utan dricksvatten under drygt ett dygn.

	2023	2022	2021
Intäkter (tkr)	40 116	38 165	37 627
Kostnadstäckningsgrad %	100,94	104,22	109,11
Produc. vattenmängd m ³	860 500	925 000	948 000

2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Bolagsstyrning

Styrning av de kommunala bolagen sker främst genom ägardirektiv och bolagsordning. Kommunfullmäktige utser styrelse och deltar med stämmombud vid den årliga bolagsstämman.

Kommunfullmäktige har under 2023 inte bedrivit någon målstyrning gentemot de egna bolagen.

Budget med plan

I kommunens budgetprocess ska kommunfullmäktige fatta beslut i juni om nämndernas driframar, investeringsbudget, övergripande strategier och mål. Därefter ska nämnderna utifrån de givna ramarna ta beslut senast i december om verksamhetsplan och mål. Nämnderna ska i verksamhetsplanen beskriva hur de kan verka för att fullmäktiges mål uppfylls men också sätta egna mål för verksamheten. Förändras de ekonomiska förutsättningarna i större omfattning under hösten kan fullmäktige besluta om en ändringsbudget i november. I budgeten beskrivs även anslagsbindningen samt hur budgeten ska följas upp.

Uppsiktsplikt och intern kontroll

Kommunstyrelsen bedriver sin uppsiktsplikt främst genom intern kontroll men även genom regelbunden ekonomisk uppföljning. En gång per år bjuds nämnderna, bolagen, de största kommunalförbunden och gemensamma nämnderna in till kommunstyrelsen så att diskussioner kan föras kring både ekonomi och verksamhet. Ekonomisk uppföljning görs vid sex tillfällen under året.

Intern kontroll av nämnderna bedrivs i enlighet med den policy som fullmäktige beslutat och de riktlinjer som kommunstyrelsen beslutat om. Däremot sker ingen intern kontroll av bolagen från kommunstyrelsens del.

2.6 God ekonomisk hushållning

Finansiell analys av kommunen

Askersunds kommun redovisade 2023 ett negativt resultat på -24,3 mkr mot +12,9 mkr år 2022. Investeringsvolymen uppgick till 228 mkr, vilket är 26,4 mkr mer än 2022 och 25,1 mkr lägre än budgeterat. Självfinansieringen av investeringarna uppgick till 9,4 % avseende enbart de skattefinansierade investeringarna. Inkluderas den affärsmässiga delen är finansieringsgraden 12,4 %.

Modell för finansiell analys

Askersunds kommun använder sig av en speciell modell för att analysera kommunens resultat, riskförhållanden, kapacitetsutveckling samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. Detta utgör ett underlag för att bedöma huruvida kommunen har en god ekonomisk hushållning eller inte.

Modellen bygger på fyra områden: resultat, kapacitet, risk och kontroll.

Resultat

Vilken balans har kommunen haft över sina intäkter och kostnader under året och över tiden? I detta avsnitt belyses även investeringarna.

Kapacitet

Vilken kapacitet eller förmåga har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt? Ju svagare kapacitet desto sämre förmåga att klara av framtida ekonomiska problem.

Risk

Finns några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet? Här analyseras kommunens pensionsskuld och finansiella åtaganden.

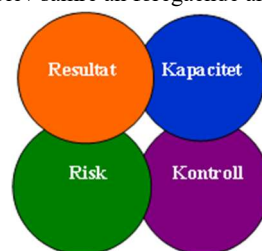
Kontroll

Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen?

Resultat och kapacitet

Verksamhetens nettokostnader har ökat med 7,3 % mellan 2022 och 2023, medan skatteintäkter inklusive den kommunalekonomiska utjämningen ökade med 5,3 %. Finansnettot blev sämre än föregående år med 20,5 mkr vilket är 16,9 mkr sämre.

Skatte- och nettokostnadsutveckling			
Förändring i %	2023	2022	2021
Skatteintäktsutveckling	5,3	5,3	5,8
Nettokostnadsutveckling	7,3	6,3	4,2

Kommunens resultat uppgick 2023 till -24,3 mkr. Detta är 37,2 mkr sämre än år 2022. Jämför man med budget är resultatet 28,6 mkr sämre än planerat. Nämndernas samlade resultat uppgick till -34,7 mkr vid årets slut. Finansförvaltningen redovisar dock ett överskott på 6,1 mkr främst beroende på att skatteintäkter och de generella statsbidragen ligger avsevärt över det budgeterade. Finansnettot har en negativ avvikelse ifrån budget med ca -9,9 mkr och skatteintäkter/utjämning och generella statsbidrag avviker positivt från budget med 17,7 mkr.

Årets resultat			
	2023	2022	2021
Årets resultat i tkr	-24 345	12 911	23 864
- varav facknämnder	-34 734	-22 574	-3 225
- varav finanssen	6 119	21 018	12 966
Årets resultat/skatter, %	-3,0	1,7	3,3

Årets resultat i förhållande till skatter inklusive kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag uppgår till -3,0 %, vilket ska jämföras med den nivå som man allmänt brukar beteckna som god ekonomisk hushållning om 2 %. Ett sådant resultat förbättrar normalt sett utrymmet för att över en längre tid skattefinansiera större delen av en normal investeringsvolym. Av tabellen framgår att det är finansförvaltningen som svarar för den positiva delen av resultatet.

Driftkostnadsandel			
Procentandel	2023	2022	2021
Verksamhetens nettokostnad	93,9	92,2	91,4
Avskrivningar	6,6	5,6	5,6
Finansnettoandel	2,6	0,5	-0,3
Driftkostnadsandel	103,0	98,3	96,7

För att uppnå och även behålla en god ekonomisk hushållning gäller att hålla en balans mellan kostnader och intäkter. För att belysa denna balans används driftkostnadsandelen. Denna mäter samtliga löpande kostnader inklusive finansnettot och relaterar detta till skatter och bidrag för den kommunalekonomiska utjämningen. Ligger driftkostnadsandelen under 100 % har kommunen en balans mellan kostnader och intäkter. För att uppnå en god ekonomisk hushållning bör måttet understiga 98 %.

Nettot av verksamhetens kostnader och intäkter ianspråk tog 93,9 % av skatteintäkterna och de generella statsbidragen 2023. Avskrivningarna stod för 6,6 % och finansnettot för 2,6 %. Det är inte en tillräckligt bra nivå och betydligt sämre jämfört med 2022 och 2021. Totalt tog kommunens nettokostnader inklusive finansnetto i anspråk 103,0 % av skatteintäkterna. Det innebär att kommunen inte lever upp till det långsiktiga målet om en god ekonomisk hushållning.

Årets investeringar			
	2023	2022	2021
Investeringsvolym, mkr	228,4	202,0	152,0
Investeringar/bruttokostnader %	23,7	22,0	17,7
Nettoinvesteringar/avskrivningar %	434	473	374

Askersunds kommuns investeringsvolym uppgick till 228,4 mkr under 2023. Detta är en volym som är något högre än föregående år. I förhållande till budgeten 2023 har 25 mkr ej investerats. I relation till kommunens bruttokostnad investerade kommunen 23,7 % vilket är en hög nivå. De senaste årens höga investeringsnivåer på grund av större strategiska investeringar kan endast hållas under några enstaka år. I jämförelse med andra kommuner i Sverige är 5–6 % en normal nivå.

I förhållande till avskrivningarna ligger dock kommunen fortfarande på en hög nivå, 434 %.

Skattefinansieringsgrad av investeringarna i %			
Procent	2023	2022	2021
Skattefinansieringsgrad av de totala investeringarna	12,4	27,5	42,4
Skattefinansieringsgrad exkl. taxe-kollektivens investeringar	9,4	26,2	40,5

Detta mått mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med de skatteintäkter som finns kvar när den löpande driften är finansierad. Är måttet 100 % eller över kan således kommunen betala alla investeringar med egna medel och behöver inte låna. Detta innebär att kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme stärks.

Försämringen mellan 2022 och 2023 beror på den höga investeringsvolymen och det svaga resultatet.

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga betalningsberedskap och handlingsutrymme. Måttet visar hur stor andel av kommunens tillgångar som finansierats av eget kapital. Ju högre soliditet, desto bättre finansiellt handlingsutrymme. Soliditeten ligger på en något lägre nivå än 2022 beroende på att nettoinvesteringarna ökade mer än det egna kapitalet.

Soliditet			
Procent	2023	2022	2021
Soliditet	26,5	31,4	35,2
Soliditet jmf kommungruppen 10 000 - 14 999 inv.	47,0	47,3	46,5
Tillgångsförändring, mkr	165,5	188,8	111,3
Förändring av eget kapital, mkr	-24,3	12,9	23,9
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser	14,3	17,8	18,4

För att även belysa kommunens totala skuldåtagande avseende pensioner kan pensionsförpliktelserna inom linjen räknas med. Soliditeten uppgår då till 14,3 %, vilket är en försämring med 3,5 procentenheter. Försämringen beror på att ansvarsförbindelsen avseende pensioner minskat mindre än tillgångarna ökat i andel av det egna kapitalet.

Skuldsättningsgrad			
Procent	2023	2022	2021
Total skuldsättningsgrad	277	219	184
varav avsättningsgrad pensioner	21	16	16
- varav långfristig skuldsättningsgrad	212	165	138
- varav kortfristig skuldsättningsgrad	45	38	30

Kommunens egna kapital har till 277 % finansierats med främmande kapital. Detta mått kallas skuldsättningsgrad.

Vid årsskiftet 2023 var 82,5 % av kommunens skulder långfristiga, vilket innebär att de faller till betalning om ett år eller senare. De kortfristiga skulderna ligger högre än 2022. Kortfristiga skulderna ska betalas inom ett år. Merparten av skulderna förfaller dock till betalning betydligt snabbare än så, ofta inom en månad. En stor del av de kortfristiga skulderna består av övertids- och semesterlöneskuld som uppgår till ca 32 mkr.

Askersunds kommuns skattesats uppgår till 21,85 kr per skattekrona vilket är 15 öre lägre än den genomsnittliga skattesatsen i länet. Den totala utdebiteringen inklusive skatt till regionen är 33,4 % av den beskattningsbara förvärvsinkomsten.

Kommunalskatt			
	2023	2022	2021
Askersund	21,85	21,85	21,95
Örebro län	22,00	21,96	21,97
Riket	21,67	21,67	21,68

Risk-kontroll

Kommunens kassalikviditet har under det senaste året försvagats och ligger på en förhållandevis låg nivå beroende på den stora investeringsvolymen och det svaga resultatet. Tittar man på balanslikviditeten har den försämrats och ligger på en nivå om ca 86 %. Detta innebär dock att kommunen på kort- och medellång sikt behöver noggsamt följa kassaflödet för att möta betalningstoppar.

Likviditet ur ett riskperspektiv			
	2023	2022	2021
Kassalikviditet, %	5,0	7,7	13,2
Balanslikviditet, %	86,2	101,4	110,6
Likvida medel, mkr	9,3	10,3	16,6
Rörelsekapital, mkr	2,3	2,3	13,5

Kommunkoncernen har sedan 2015 säkrat upp med en kreditförsäkran om 20 mkr att nyttja om så behövs. I måttet finansiella nettotillgångar ingår alla skulder och finansiella tillgångar som kommunen beräknas omsätta på medellång sikt, 10–20 år. Detta speglar den handlingsberedskap som ligger mellan soliditetsmålet och likviditetsmåten.

Finansiella nettotillgångar			
Mkr	2023	2022	2021
Omsättningstillgångar+ finans. anl.tillgångar	346,5	346,5	317,8
Kort- och långfristiga skulder	-1 146,1	-956,3	-711,6
Netto	-799,6	-609,8	-393,8

Underskottet i de finansiella nettotillgångarna ökar vilket kan förklaras av lägre likviditet och fler långfristiga lån.

Kommunens totala pensionsåtagande inklusive löneskatt uppgick vid årsskiftet till 308,8 mkr. 62 % av dessa avser åtaganden intjänade före 1998-01-01. Denna del redovisas inte i balansräkningen enligt kommunal redovisningslag utan återfinns i ansvarsförbindelsen. Pensionsutbetalningarna avseende ansvarsförbindelsen uppgår till knappt 17 mkr under 2023 och kommer framöver att minska medan den förmånsbestämda ålderspensionen förväntas öka kraftigt. För att möta dessa utbetalningar har kommunen, i begränsad omfattning dock, avsatt medel för detta åtagande. Vid årsskiftet hade kommunen ca 24 mkr placerade. Resterande del har kommunen använt till investeringar för att hålla nere låneskulden.

Pensionsåtagande			
Mkr	2023	2022	2021
Förmånsbestämd del	32,5	23,0	22,6
Pensionsavsättning	86,1	69,1	69
Ansvarsförbindelse	190,2	189,5	203,3
Summa	308,8	281,6	294,9

Placeringar i mkr	
Total pensionsskuld	-190,2
DDB AO Cykliska SFB Garantum	1,5
AO 2496, Danske Bank	5,9
AIO 280603 Globala värdebolag ESG, Nordea	4,6
Danske bank S2059	5,1
SEB SFB 903720	1,0
Structurinvest förnyelsebar energi AIO 2523	4,0
AIO4652 Sverige tillväxt, Nordea	1,1
Carnegie Global, Lannebo corporate bond	1,0
Garantum DDB AO Cykliska bolag AIO4242	1,0
Nedskrivning till 90 % nominella värden	-1,2
Summa	24,1
Återlån	-166,1

Prognossäkerhet och budgetföljsamhet

Genom att ha en bra prognossäkerhet ges kommunen bättre förutsättningar att anpassa sig till förändringar som sker under året. Har man en prognossäkerhet under 1 % av kostnadsomslutningen är det att betrakta som en god prognossäkerhet. Budgetföljsamhet är ett annat mått på kommunens finansiella kontroll, avvikelsen bör ligga så nära noll som möjligt. Nämndernas utfall hamnade på -34,7 mkr i bokslut 2023. Detta är ca 3,2 mkr eller 0,9 % sämre än nämndernas prognos upprättad i delårsbokslutet 2023. Nämndernas prognoser utifrån ett helårsperspektiv hade därmed en tillräckligt hög precision avseende den löpande verksamheten.

Borgensåtaganden

Borgensåtaganden uppgår till 849 mkr. Det är 70 mkr högre än år 2022. Ökningen beror främst på att Askersunds bostäder AB och Askersunds Industrifastigheter AB ökat sina låneskulder på grund av fler byggnadsprojekt. Huvuddelen av åtagandena (89,4 %) avser kommunens tre helägda företag, nämligen Askersunds Rådhus AB (20 mkr), Askersunds bostäder AB (563 mkr) och Askersunds Industrifastigheter AB (176 mkr). Risker för att kommunen ska infria borgensåtagandena bedöms vara mycket liten.

Sammanställd redovisning

Balansomslutningen uppgår till 2 314,4 mkr (2 112,2). Anläggningstillgångarna har ökat med 207 mkr och de långfristiga skulderna har ökat med 222 mkr. Soliditeten har försämrats från 14 % till 11 %.

Koncernens resultat i tkr	
Askersunds kommun	-24 345
Askersunds bostäder AB	-6 908
Askersunds Industrifastigheter AB	-3 141
Askersunds Rådhus AB	18
Sydnärkes Kommunalförbund	0
Sydnärkes Utbildningsförbund (Askersunds andel)	-6 607
Avgår resultat inom koncernen	676
Resultat	-40 307

Måluppfyllelse

Nedan redovisas kommunens mål och måluppfyllelse för 2023.

Förklaring till måluppfyllelse:

Färg

Rött = målet ej uppfyllt

Gult = målet delvis uppfyllt

Grönt = målet är uppfyllt

Trend

Pil uppåt = bättre än året innan

Pil åt sidan = lika med förra året

Pil nedåt = sämre än året innan

Målområde 1 - god ekonomisk hushållning

Finansiella mål om god ekonomisk hushållning

Mål 1: Askersunds kommun ska efter reviderat budgetbeslut redovisa ett resultat på 4 270 tkr för 2023.

Mått/metod: Kommunens samlade överskott eller underskott ligger till grund för om målet anses uppfyllt eller ej.

	Mål 2023	Utfall 2023	Målupp- fyllelse
Kommuns resultat, prognos 2023-12-31, mkr	4,3	-24,3	↓

Mål 2: Självfinansieringsgraden av investeringar inom skattekollektivet ska inte understiga vad som planeras i budgeten.

Mått/metod: Planerad nyupplåning per år enligt kassaflödesrapporten i budgetdokumentet ska inte överskridas

	Mål 2023	Utfall 2023	Måluppfyllelse
Planerad nyupplåning, mkr	150	150	↑

En attraktiv arbetsgivare och en god arbetsmiljö

Mål 3: Sjukskrivningstalen bland kommunens medarbetare ska i de fall de är höga nå en rimlig nivå.

Mått/metod: Sjukfrånvaron i procent, hämtas från personalsystemet. Nämnderna ska själva sätta mål utifrån vad som är en rimlig nivå på sjukfrånvaron.

	Mål 2023	Utfall 2023-12-31	Måluppfyllelse
Sjukfrånvaro, procent	<9,04	9,06	↓

Kommentar:

Av kommunens 6 förvaltningar har endast 2 st. haft en lägre sjukfrånvaro än den egna målsättningen. Det är kommunledningsförvaltningen och förvaltningen för kultur, evenemang och fritid. Övriga förvaltningar har en högre sjukfrånvaro än den egna målsättningen. **Totalt har kommunen en något högre sjukfrånvaro (9,06%) än föregående år (9,04%).**

Mål 4: Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare och personalen ska känna delaktighet och ha rådighet i att skapa en god arbetsmiljö.

Mått/metod: Enkätmodell för hållbart medarbetarengagemang. (SKR och RKA)

	Mål 2023	Utfall 2023	Måluppfyllelse
HME-resultat, index	76	>77	↓

Kommentar:

Av kommunens 6 förvaltningar var det endast förvaltningen för kultur, evenemang och fritid som hade ett bättre utfall än de för nämnderna individuellt satta målen. Totalt för kommunen blev utfallet index 76 vilket var en enhet lägre än föregående år.

Effektiv resursanvändning och hög kvalitet i våra verksamheter

Mål 5: Kommunen använder sina resurser effektivt och har en hög kvalitet i sina verksamheter.

Mått/metod: Nämnderna definierar själva vilka effektivitetsmått och kvalitetsmått som ska användas

	Måluppfyllelse
Finklippning av gräsytor ska minska	→
Hög nyttjandegrad av anslagen investeringsbudget, VA	↑
Öppettid på bibliotek ska öka	→
Effektivitetsindex topp 25 % förskola	↓
Effektivitetsindex topp 25 % ÅK F-9	↓
Brukartiden ska öka i hemtjänsten	↑

Kommentar:

Två av nämnderna har inte definierat mål för effektivitet och hög kvalitet. Bland övriga nämnder som har definierade mål så nås måluppfyllelse hos fyra av nämnderna medan övriga inte når måluppfyllelse. För detaljerad information hänvisas till respektive nämnds delårsbokslut.

Målområde 2 - De kommunala kärnverksamheterna

Utbildning

Mål 6: Alla barn ska nå kunskapsmålen.

Mått/metod: Behörighet till gymnasiet

KF:s mål	Mål 2023	Utfall 2023	Mål uppfyllelse
Andel behöriga elever till yrkesprogram på gymnasiet, %.	100 %	79,2%	↑

Kommentar

Behörigheten ska bedömas utifrån årskullens (ÅK 9 vårterminen 2023) progression.

Resultatet är bättre än behörigheten 2022 men sämre än behörigheten 2021.

Vid granskning av årskullens utveckling i ämnena svenska, engelska och matematik från ÅK 2 till ÅK 9 framgår följande: Årskullens godkända betyg i **svenska** har årligen legat på en jämn nivå från ÅK 2 till ÅK 9 med undantag för ÅK 2 och 8 då något färre elever inte hade godkänt i ämnet. I ÅK 8 hade årskullen flesta antal elever med godkänt betyg i svenska.

Årskullens antal elever med godkända betyg i **engelska** har försämrats från ÅK 2 till ÅK 8. Till ÅK 9 är det åter något färre elever som inte har en godtagbar kunskapsnivå.

Årskullens antal elever med godkända betyg i **matematik** har varit fallande från ÅK 4 till ÅK 9

Äldreomsorg och vård

Mål 7: Äldreomsorgen ska vara trygg och väldimensionerad. Förebyggande och rehabiliterande arbete ska minska behovet av vård och ge en ökad livskvalitet.

Mått/metod: Genomförandeplaner

KF:s mål	Mål 2023	Utfall 2023	Mål-uppfyllelse
Andel, procent	100	85	↑

Kommentar

Resultatet avser antalet upprättade genomförandeplaner, inom verksamhetsområdet vård och omsorg och funktionsstöd, i relation till antalet verkställda beslut. Resultatet anger en tydlig positiv riktning och speglar att det skett ett aktivt förbättringsarbete inom samtliga verksamhetsområden under året.

På enhetsnivå är det hemtjänsten som har ett utfall som ligger längst ifrån angivet mål. Utifrån uppdragets karaktär, med ständig förändring avseende brukarantal och omfattning i hemtjänstens insatser, så krävs tydliga rutiner för upprättande av genomförandeplaner och kravet på fast omsorgskontakt inom hemtjänsten, som infördes den 1 juli 2023, är en faktor om kan komma att påverka utfallet än mer positivt framåt.

Inom funktionsstöd når indikatorn full måluppfyllnad.

Social omsorg

Mål 8: Alla invånare ska kunna ha en meningsfull sysselsättning och i förlängningen nå egen försörjning.

Indikator: Arbetslösheten ska vara låg för de delar av samhället som står långt ifrån den ordinarie arbetsmarknad.

KF:s mål	Mål 2023	Utfall 2023	Mål-uppfyllelse
Antal individer under 25 år med ekonomiskt bistånd längre än 3 månader	15	15	↑

Kommentar

Sedan tidigare finns ett upparbetat samarbete mellan IFO och AME som innebär att samtliga individer som är under 25 år och erhåller försörjningsstöd, och som inte är inne i ett missbruk eller har omfattande funktionsnedsättningar, erbjuds sysselsättning via AME. Samarbetet och samverkan med AME, och andra samhällsaktörer, är av betydande vikt för att stärka vägen till självförsörjning och det arbetet har intensifierats under året.

Kultur, fritid och evenemang

Mål 9: Alla våra invånare ska ha möjlighet att på sin fritid vara fysiskt aktiva och skapande samt kulturellt delaktiga.

Mått/metod: Ej mätbart

Kultur- och tekniknämnden redovisar här hur satsningen på kulturskolan har fallit ut (enligt fullmäktiges budgetuppdrag):

Musikskola blev kulturskola

Under höstterminen 2022 omvandlades musikskolan till kulturskola. Teater och dans startade upp under läsåret. Tack vare medel från Kulturrådet kunde undervisning i dans och teater erbjudas avgiftsfritt under läsåret. Projektmedlen räckte till att utöka anställningen för dans- och teaterläraren även under hösten 2023 så att fler platser kunde erbjudas. Uppdraget att utöka med ytterligare ett ämne har pausats utifrån rådande ekonomiska läge.

Kulturskolan möter elever på grundskolan

Kulturskolan har fortsatt att möta elever på grundskolan bland annat genom turné i samband med skolstart till F-6-skolorna, skolkonserter på Sjöängen och projektsamarbete med skola.

Statistik

- Under läsåret 2022–2023 har andelen aktiviteter per elev ökat, dvs. när en elev går två kurser/ämnen.
- Antal inskrivna elever har ökat med 18% från förra läsåret.

- Antal elevaktiviteter har ökat med 25% från förra läsåret.
- Andelen flickor har ökat.

Samverkan i länet

Kulturskolan ingår i länsövergripande samarbeten för olika instrumentgrupper, sång och kulturella uttryck. Dessa samarbeten ger resultat i läger, konserter osv. där vår kulturskolas elever får möjlighet träffa ungdomar från andra kommuner i länet och utvecklas i större sammanhang.

Rörlig bild

Det tredje nya ämnet blir rörlig bild (film). Med tanke på kommunens ekonomiska situation har beslutet att införa ett nytt ämne inte verkställts under året.

Kultur och tekniknämnden redovisar här till kommunfullmäktige hur arbetet med fritidsutbud och fysisk aktivitet går (enligt fullmäktiges budgetbeslut):

Projekt "ÖKA!"

Projektet "ÖKA!" pågår och syftar till att öka den fysiska aktiviteten för ungdomar i åldern 13-21 år i Askersunds kommun och drivs tillsammans med RF SISU och Folkhälsoteamet i Sydvärme. Styrgrupp och arbetsgrupp finns. I arbetsgruppen ingår även representanter från skola och ungas fritid.

Projekt ÖKA präglas av ett kombinerat strategiskt och operativt arbete för att öka den fysiska aktiviteten i kommunen. Genom det strategiska arbetet kan vi få fler ungdomar att lockas till rörelse och inte chansa oss fram på vad vi tror uppmuntrar till rörelse.

Under våren genomfördes enkätfrågor gällande fysiska aktivitet i åk.7-åk.9 på Sjöängsskolan. Syftet var att undersöka ungdomarnas behov för att få en tydligare bild av hur vi kan rikta insatserna för att få fler ungdomar att lockas till rörelse. Enkätsvaren har legat till grund för det fortsatta arbetet och genom en jämn könsfördelning av inkomna svar kan enkätundersökningen sammanfatta följande, flickor är minst aktiva, de som uppger att de rör sig mindre än 30 minuter per dag är de som oftast känner sig orkeslösa eller har dålig motivation, de populäraste aktiviteterna som respondenterna vill ägna sig åt är gym/styrketräning, fotboll och löpning, men många vet inte vilka aktiviteter de vill delta i. Genomförande av ett kombinerat strategiskt och operativt arbete har möjliggjort att vi kan erbjuda insatser och aktiviteter efter behov. Projektet ligger till grund av insatser och aktiviteter från handlingsplanen. Många av handlingsplanens aktiviteter är genomförda och kommer fortsätta utföras löpande under projektiden varav någon aktivitet har justerats eller tagits bort.

Arbete och aktiviteter

- Arbetet med skateparken fortgår (beslut om att anlägga togs av nämnden 2022). Dialog förs med föreningen Skärgår'n Skate & Scoot, tekniska förvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen.
- Fritidsmagasinet ett obemannat förråd med fritidsartiklar, ett koncept liknande det för obemannade matbutiker är klart och beräknas öppna under våren 2024.
- En aktivitet för flickor årskurs 7-9 har startat upp som syftar till att locka fler flickor till deltagande i aktivitet som inkluderar rörelse. Aktiviteten sker varje torsdag efter skoltid där ungdomarna själva får forma aktiviteten utifrån intresse. Aktiviteten ska möjliggöra för att testa nya aktiviteter och bygga upp känslan av att de kan, vågar och vill delta. Ett av flera syften på längre sikt är att starta upp en skolidrottsförening.
- Förvaltningen har genomfört en undersökning bland ungdomar i årskurs 6-9 vad de önskar av en ungdoms-/aktivitetspark. Undersökningen har gått ut på att möta ungdomarna fysiskt vid några tillfällen. Utifrån storleken på ytan, redan beslutad yta för skate och det som framkom från ungdomarna finns nu början till ett förslag till ny ungdoms-/aktivitetspark.
- Förvaltningen fortsätter dialogen med föreningar och studieorganisationer avseende bidrag och andra möjligheter.

Resultat hittills:

- Målen för "ÖKA!" kommer att följas upp enligt Liv och hälsa ung 2023 och 2026, LOKstatistik via idrottonline och kommunens föreningsregister.
- Liv och hälsa ung visar en positiv trend av fysisk aktivitet/rörelse i kommunen från 2020 till 2023. De som rör sig i snitt mer än 60 min/dag har ökat i procentenheter för respektive kön och de som rört sig mindre än 30 min/dag har minskat i procentenheter för respektive kön. Enligt den senaste LOK-statistiken har antalet deltagartillfällen ökat. Förkortningen LOK står för statligt lokalt aktivitetsstöd, och avser att stödja idrottslig föreningsverksamhet för barn och ungdomar mellan 7 och 25 år (för deltagare med funktionsvariation finns ingen övre åldersgräns).

Målområde 3 - Tillväxt och demografi

Tillväxt och demografi

Mål 10: Andelen av befolkningen som är i yrkesverksam ålder ska öka.

Mått/metod: Befolkningsstatistik från Statistiska centralbyrån.

	Mål 2023	Utfall 2023	Måluppfyllelse
Målbekrivning	>50,1 %	50,3	↓

Kommentar

Per 2023-12-31 är antalet invånare i yrkesverksam ålder till 5 769 vilket är 18 st färre än vid samma månad föregående år. Från och med juli 2019 så har andelen i yrkesverksam ålder sjunkit varje år.

Under 2023 exploateras villaområdet Gustavslund i norra delarna av Askersunds tätort. Det kommer att ge goda möjligheter till inflyttning av familjer.

Mål 11: NKI (Nöjd kundindex) i mätningen Insikt ska index vara minst 70 inom varje myndighetsområde respektive varje serviceområde.

Mått/metod: Mätningen ”Insikt”. NKI = nöjd kundindex.

Adressering: Berörda myndighetsutövande verksamheter.

	Mål 2023	Utfall 2022	Måluppfyllelse
Nöjd kundindex, andel områden med minst 70 i index, procent	100	69	↓

Kommentar:

Målet är inte uppnått eftersom det finns myndighetsområden som inte når upp till index 70 vilket däremot samtliga serviceområden gör. Av 13 områden var det 4 som inte nådde index 70.

Mätningen avser 2022 och offentliggjordes i april 2023. Mätningen för 2023 offentliggörs i april 2024.

Kommunstyrelsen redovisar här vad som gjorts och vad som åstadkommit för ökad tillgång till digital infrastruktur i kommunen.

All utbyggnad av bredband görs av enskilda aktörer på kommersiell grund. Marknaden domineras av några få stora aktörer. I syfte att påskynda utbyggnaden har staten genom Post- och telestyrelsen (PTS) de senaste åren lämnat bidrag till dessa. Bidraget är konstruerat så att de projekt som kostar minst per anslutning prioriteras. Det innebär att effekten av bidraget vad gäller antal anslutningar bli maximal, men samtidigt kommer bidraget inte hjälpa de med sämre förutsättningar till anslutning.

Regionen kan i viss utsträckning prioritera byggnader för bredbandsstöd. Askersunds kommun har ett bra samarbete med dem och vi gör detta gemensamt. Kommunen prioriterar områden där det finns förutsättningar för att stödet ska resultera i utbyggnad. Det är inte meningsfullt att prioritera de med sämst förutsättningar eftersom det bara resulterar i att stödet hamnar någon annanstans.

Förvaltningen arbetar för att få till stånd så mycket utbyggnad som möjligt. Det sker genom att i kontakt med de aktörer som är verksamma inom kommunen peka på områden som kan vara intressanta för utbyggnad. En annan uppgift är att underlätta kontakter mellan allmänheten och aktörerna vad gäller möjlighet till anslutning, markavtal och synpunkter i samband med de utbyggnadsprojekt som genomförs.

Bidrag utgår till som mest 50 procent av kostnaden varför den möjliga totala volymen är större. De här siffrorna säger inte så mycket om utvecklingen eftersom alla projekt inte blir av och att det sker utbyggnad på rent kommersiell grund utan statligt stöd.

Under sommaren 2023 har det lämnats åtta ansökningar till PTS om utbyggnadsprojekt i kommunen. En av ansökningarna har beviljats till ett belopp av drygt 7 mkr. Övriga har inte beviljats då den aktör som sökt diskvalificerats på grund av bristande finansiell styrka. Under 2022 beviljades drygt 9,5 mkr. Mellan 2020 och 2022 har andelen hushåll i kommunen med bredband via fiber ökat från 59 procent till 64 procent, dvs med fem procentenheter. I länet har andelen ökat från 77 procent till 78 procent, dvs med en procentenhet. Siffrorna avser anslutning via fiber, inte andra accesstekniker. Statistiken kommer från PTS. Statistik för 2023 publiceras i april 2024.

Målområde 4 - Specifika utvecklingsområden

Digitalisering

Mål 12: Digitaliseringen ska öka.

Mått/metod: Faktisk digitalisering inom kommunens verksamheter.

	Mål 2023	Utfall 2023	Måluppfyllelse
Antal e-tjänster eller andra digitala lösningar som nämnderna redovisar i sina delårsrapporter.	30	>40	⇒

Kommentar

Det finns inget mål angivet för kommunstyrelsen avseende detta. Förvaltningen arbetar utifrån den digitaliseringsplan som finns framtagen för arbetet med att öka digitaliseringen inom kommunstyrelsens verksamhetsområden. Planen följs upp i delårsboksut och årsboksut. 58 % av aktiviteterna är genomförda.

Barn- och utbildningsförvaltningen har som mål att under 2023 genomföra 75 % av de aktiviteter som är planerade utifrån nämndens digitaliseringsplan. Vid årsskiftet var 53 % av aktivitetsplanen genomförd.

Integration

Mål 13: Kommunens nya invånare ska lära sig god svenska och kunna få en egen försörjning

Mått/metod: Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel % enligt uppgifter i Kolada som lämnas in samlat av Sydnärkes utbildningsförbund för de tre medlemskommunerna Laxå, Hallsberg och Askersund

Språkutveckling inom grundskolan

Arbetslöshetsstatistik för gruppen utomeuropeiskt födda

Adressering: Sydnärkes utbildningsförbund, barn- och utbildningsnämnden, kommunstyrelsen

	Mål 2023	Utfall 2023	Måluppfyllelse
Elever som klarar minst två kurser, procent.	100	-	Siffran är ännu inte uppdaterad. Senast kända siffra är från 2021 då det var 78 %.
Progression i svenska som andraspråk	Ökning från 70 % (HT 2022)	58 %	↓
Utomeuropeiskt födda som är öppet arbetslösa, antal	28	25	↑

Kommentar

Mätresultatet är svårtolkat eftersom det inte är samma elever som mäts vid svenska som andraspråk och det kan vara ett antal nyanlända elever vid mättillfället.

Sammanfattning god ekonomisk hushållning

Enligt de fem mål som ingår i målområde 1 avgörs om Askersunds kommun har uppnått god ekonomisk hushållning eller ej. Av de fem målen kan konstateras att ett är uppnått och fyra mål har inte uppnåtts. Därmed kan konstateras att Askersunds kommun inte har uppfyllt kraven på god ekonomisk hushållning.

Sammanfattning måluppfyllelse övriga mål

Inom övriga målområden finns 8 mål beslutade av kommunfullmäktige. Kommunens verksamheter ska genom hur man bedriver sin verksamhet sträva efter att uppfylla fullmäktiges mål. Några mål kan rikta sig till en specifik verksamhet medan andra kan vara mer allmänt utformade och rikta sig till fler verksamheter.

Målområde 2 har 4 stycken formulerade mål som genom att målen uppfylls förbättrar de kommunala kärnverksamheterna. Av de 4 målen har ett uppnåtts och tre har delvis uppnåtts

Målområde 3 har två st. mål som ska främja tillväxt och demografin i kommunen. Ett av målen har delvis uppnåtts eller är ej mätbart i delåret och ett har inte uppnåtts.

Målområde 4 representerar specifika utvecklingsområden som fullmäktige tycker är av särskild vikt för kommunens framtida utveckling. Ett mål har delvis uppnåtts inom området och ett av målen har inte uppnåtts.

Sammanfattningsvis så finns det främst 6 st. mål där kommunen behöver öka sina ansträngningar för att måluppfyllelse ska nås.

Övergripande perspektiv

Tillgänglighet/Allas lika värde/Folkhälsa

Att arbeta för ökad tillgänglighet, allas lika värde och god folkhälsa har länge varit och ska fortsätta vara centralt i det arbete som sker politiskt och i kommunens verksamheter. Dessa perspektiv genomsyrar det dagliga arbete som utförs.

Vid om- och nybyggnation av kommunala byggnader tas hänsyn till tillgänglighetsaspekter för att säkerställa att så många som möjligt kan använda och ta del av våra lokaler. Som exempel kan nämnas att vid om/nybyggnation av Närlundaskolan har byggnaden anpassats med extra ljuddämpande utrustning, färgval och inredning som skapar en ”stillsam” inomhusmiljö vilket är gynnsamt för alla men särskilt för barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, NPF-diagnoser.

Alla texter som finns i det medarbetarprogram som alla medarbetare ska genomgå har under året fått inläst text för att öka tillgängligheten för de som har svårt att läsa.

Även nya e-tjänster har utvecklats för att öka tillgängligheten och det finns nu fler vägar att kontakta kommunen.

Kommunens nya webbplats har lanserats under året. Den gamla var nästan tio år gammal. Mycket har hänt sedan den gjordes, inte minst inom tillgänglighetsområdet. Den här gången har det perspektivet varit en av grunderna och kommunens webbplats ska leva upp till det som kallas för DOS-lagen, lagen om digital tillgänglighet till offentlig service.

Folkhälsa

Folkhälsoteamet i Sydnärke arbetar aktivt med insatser inom folkhälsoarbetet och följer den verksamhetsplan som tagits fram för 2023. Här följer en kort uppföljning av de länsdelsövergripande uppdrag Sydnärkes folkhälsoteam genomför i kommunerna i samverkan med övriga parter i överenskommelsen 2023. Redovisningen sker utifrån prioriterade områden och uppdragsområden, dessa återfinns i Verksamhetsplan 2023 Sydnärkes folkhälsoteam.

Det tidiga livets villkor

Barnets rättigheter

Arbetet inom målområdet utförs enligt verksamhetsplan. Sydnärkes barnrättsnätverk har träffats en gång under våren och erbjudit kommunerna stöd i framtagandet av styrdokument.

Föräldraskapsstöd

Arbetet inom målområdet utförs enligt verksamhetsplan och uppdragsbeskrivning.

Levnadsvanor

ANDTS (Alkohol, narkotika, dopning, tobak, spel om pengar)

Arbetet inom målområdet utförs enligt verksamhetsplan. SAMSYD har jobbat på och bland annat har ett brev till vårdnadshavare skickats ut inför skolavslutningen. Styrdokument revideras i två kommuner, och struktur ses över i fler av kommunerna.

Fysisk aktivitet

Skapat struktur och förutsättningar för att starta upp Rörelsegruppen höstterminen 2023. Folkhälsoteamet tillhandahåller samordningsuppdraget tillsammans med RF-SISU Örebro län. Inväntar anmälningsläge och underlag från andra samverkansparter innan beslut om genomförande tas.

Kontroll, delaktighet och inflytande

Ungas delaktighet och inflytande

Arbetet inom målområdet utförs enligt verksamhetsplan. Folkhälsoteamet har träffat de flesta elevråd i Sydnärke under våren 2023, planerat för att erbjuda elevrådsutbildningar med start hösten 2023. Teamet har genomfört årets Elevriksdag 2023 med ca: 150 deltagare. Under vecka 24, 25 och 26 hade vi för sjätte året i rad feriearbetare hos oss som sammanställde elevriksdagens diskussioner som sedan sprids till elever, personal och politiker.

Trygghet

Ett nytt område inom verksamhetsplanen som kopplas samman med resterande områden. I Lekeberg och Kumla har diskussioner kring arbetet framåt påbörjats, och kopplas samman. Förhoppningsvis kommer folkhälsoarbetet in mer tydligt i exempelvis BRÅ, utifrån förebyggande arbete.

VINR (Våld i nära relationer)

Arbetet inom målområdet utförs enligt verksamhetsplan, med tillägg för ett projekt inom området, vilket kopplas på till de ordinarie verksamheterna. VINR-nätverket är uppskattat av alla kommuner, dock behöver det utvecklas och förankras på nytt. Kompetenshöjande insatser kommer ske inom området under hösten.

Hälsosamt åldrande

Arbetet inom målområdet utförs enligt verksamhetsplan. Tydliga samverkansformer och insatser genomförs med gott resultat. Seniorkraft genomförs i fyra kommuner under 2023, men erbjuds i samtliga fem kommuner.

Psykisk hälsa

Arbetet inom området utförs enligt verksamhetsplan. Fyra kommuner har beslutade styrdokument för psykisk hälsa och/eller suicidprevention, insatser inom tidiga insatser är implementerade och information om länsdelsnätverk suicidprevention Sydnärke har spridits och nya medlemmar deltar. Det har genomförts sju Mental health first aid utbildningar under våren där totalt 92 personer från Sydnärke deltagit. Youth aware of mental health genomförs i tre högstadieskolor (Sjöängen, Centralskola och Lekebergsskolan) och erbjuds där till samtliga åttor. Folkhälsoteamet samarbetar med kommunledningsgruppen för att på bästa sätt se till att aktiviteter integreras i det ordinarie arbetet så att man tillsammans jobbar med att nå en ökad folkhälsa.

2.7 Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren.

Årets balanskravsresultat är negativt och uppgår till -6 608 tkr, innebärande att kommunen inte uppfyller kommunallagens krav. Kommunen måste senast år 2025 uppvisa ett positivt balanskravsresultat och fullmäktige besluta om en åtgärdsplan för hur regleringen ska ske. 2024-års budget är fastställd med ett budgeterat resultat om +3,9 mkr för 2024 och +16,1 mkr för 2025. Om de budgeterade resultaten uppfylls är det negativa balanskravsresultatet reglerat vid utgången av år 2025. 2024-års budget bedöms därmed utgöra åtgärdsplan för reglering av 2023 års negativa balanskravsresultat. Den föreslagna åtgärdsplanen förutsätter hög budgetföljsamhet under 2024 och 2025 och ställer krav på att alla nämnder håller tilldelad budget. Att nämndernas budgetar åter kommer i balans är av största vikt även för längre fram kommande budgetår.

Enligt gällande normering redovisas balanskravsutredningen här nedan. Balanskravsutredningen syftar till att visa hur balanskravsresultatet har uppstått. Huvudprincipen vid avstämning av balanskravet är att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna då avstämningen görs. Årets resultat enligt resultaträkningen justeras således för samtliga realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar.

Avstämning Balanskravet, tkr	2023	2022
Årets resultat enligt resultaträkningen	-24 345	12 911
Reducering av samtliga realisationsvinster	-150	-763
<i>Realisationsvinster enl. undantagsmöjlighet</i>	0	0
<i>Realisationsförluster enl. undantagsmöjlighet</i>	5 477	107
Orealiserade vinster & förluster i värdepapper	0	1 206
Återföring av orealiserade vinster eller förluster	-85	0
Resultat efter balanskravsjusteringar	-19 103	13 461
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	12 495	0
Balanskravsresultat	-6 608	13 461
Balanskravsresultat från tidigare år	0	0
Summa	-6 608	13 461
Balanskravsresultat att reglera	-6 608	0

Resultatutjämningsreserv

Det är enligt kommunallagen möjligt att under vissa förutsättningar reservera delar av ett positivt resultat till en resultatutjämningsreserv (RUR). Reserven syftar till att täcka eventuella underskott i samband med en lågkonjunktur. Kommunen ska kunna bygga upp en reserv under goda tider som kan användas under år med svag skatteunderlagsutveckling. Askersunds kommun har under året utnyttjat den reserv som fanns vid årets ingång.

Resultatutjämningsreserv, tkr	2023	2022
Ingående värde	12 495	12 495
Årets reservering till RUR	0	0
Disponering av RUR	-12 495	0
Utgående värde	0	12 495

2.8 Väsentliga personalförhållanden

Att behålla personal kan vara framtidens stora utmaning men det är en förutsättning för att minska rekryteringsbehovet. Askersunds kommun söker personal på en arbetsmarknad med stenhård konkurrens med andra arbetsgivare. Utbudet är begränsat och efterfrågan stor. Andra kommuner och privata arbetsgivare har samma rekryteringsutmaningar och tillgången till ny personal med rätt kompetens och utbildning är starkt begränsad. Alla pratar i dag om att vara en attraktiv arbetsgivare och det är nästan alltid med tanke på att rekrytera. Men frågan kan också ställas till hur vi gör för att behålla personalen som vi redan har. Det ställer stora krav på oss som arbetsgivare att erbjuda bra anställningsvillkor och en god arbetsmiljö. HR-avdelningen tycker att det är viktigt att vi själva försöker bidra så att fler vill stanna kvar och att vi erbjuder möjlighet att kompetensutveckla sig inom ramen för sin anställning samt att det ska finnas utrymme i budget att premiera duktiga medarbetares löneutveckling. Heltidsarbete som norm är en viktig pusselbit. Enligt SKR:s prognoser behöver vi fler arbetade timmar och en väg dit är att vi underlättar och skapar förutsättningar så att flera kan arbeta mer och ändå få till livspusslet.

Sjukfrånvaron är fortfarande en stor utmaning där sjukfrånvaron ökade fram till slutet av 2022 men minskade med ca 0,5 procentenhet under 2023. Det är framför allt den korta sjukfrånvaron som minskar och därmed sjuklönekostnaden. Orsakerna till frånvaron är ofta komplicerade och svåra att hantera. Det är en blandning av livssituationen i kombination med arbetslivets krav som ligger till grund för frånvaron.

Chefer och medarbetares förutsättningar behöver belysas i sin kontext. Kommunens chefer och medarbetare är arbetsgivarens företrädare och ska därför alltid vara ett föredöme både internt och externt. För att uppnå det krävs det ett chefs- och medarbetarskap som vågar tänka nytt och kunna möta upp alla dem vi är till för så att alla känner sig bekräftade och sedda. Under 2022 utvecklade kommunen ett medarbetarprogram som under 2023 påbörjats men förutsättningarna att genomföra programmet skiljer sig åt mellan förvaltningarna beroende på om det behövs vikarier eller inte. Syftet är att uppnå en kommungemensam plattform med beteendekompetens så att grundförutsättningarna för att klara våra uppdrag blir uppfyllt.

Stort fokus under det gångna året har varit att förbättra, förstärka och utveckla rekryteringsprocessen och rehabiliteringsprocessen som en del i att vara en attraktiv arbetsgivare.

Personalstruktur

Antalet månadsanställda har ökat med 2 st mellan 2022 och 2023. Socialförvaltningen har ökat med 14 anställda medan barn- och utbildningsförvaltningen har minskat med sex anställda.

Andelen kvinnor har sakta minskat de senaste åren. Fler män har anställts inom traditionellt kvinnodominerade verksamheter som vård, skola och omsorg.

Antal anställda	KLF	TF	SBN	BOU	SOC	TOT 2023	TOT 2022
Kvinnor	30	73	22	301	380	824	814
Män	18	42	9	46	84	203	211
Summa	48	115	31	347	464	1 027	1 025

Andelen tillsvidareanställda har ökat något jämfört med föregående år. Samhällsbyggnad Sydnärke har högst andel tillsvidareanställda (94 %). Förvaltningen kultur, evenemang och fritid har lägst andel tillsvidareanställda (68 %) pga projektanställningar.

Antalet timavlönade har ökat med 67 st, då behovet av korttidsvikarier är stort. De flesta är anställda via bemanningsenheten (370 st) och de vanligaste kategorierna är vårdbiträde, obehörig fritidspedagog och omvårdnadsassistent undersköterska.

Antalet chefer har ökat vilket medfört att antalet medarbetare per chef har sjunkit något. Högst antal medarbetare per chef finns inom barn- och utbildningsförvaltningen med nästan 58 medarbetare per chef, eftersom bitr rektorer ej räknas fullt ut som chefer med personalansvar enligt SKR:s ledningsansvarskoder. Lägst antal medarbetare per chef har kommunledningsförvaltningen med knappt 7 medarbetare per chef.

Antal anställda i kommunen	2023	2022
Tillsvidareanställda	887	846
Visstidsanställda	140	179
Timavlönade	410	428
Summa	1 437	1 453

Antalet årsarbetare har ökat med 22 st jämfört med föregående år. Ökningen har främst skett inom socialförvaltningen och beror på dels ett ökat antal anställda samt en ökad sysselsättningsgrad hos de anställda.

Timavlönades tid omräknat till årsarbetare har ökat med 5 årsarbetare vilket beror på att semestervikarierna inom socialförvaltningen återigen timavlönades under 2023 till skillnad mot 2022. Undantaget detta har timavlönades tid minskat pga en minskad sjukfrånvaro.

Heltidsarbete som norm 2023

Heltidsarbete som norm utgår från det kollektivavtal mellan SKR och fackförbundet Kommunal som tecknades på nationell nivå 2016 för att öka andelen heltidsarbetande. Men frågan om heltidsarbete är betydelsefull för kommunen som helhet p g a välfärdens behov av personal och den ökade efterfrågan av välfärdstjänster.

Genom att befintlig personal i högre grad arbetar heltid kan rekryteringsbehovet minska och kommunen uppfattas som en attraktiv arbetsgivare. Att fler arbetar heltid bidrar till en mer jämställd arbetsmarknad och i förlängningen också ett mer jämställt samhälle. Den enskilde får en ökad inkomst, vilket medför bl a en högre föräldrapenning men framförallt en högre pension.

Av kommunens samtliga månadsavlönade har andelen med heltidsanställning ytterligare ökat med tre procentenheter från 2022. Andelen kvinnor med heltidsanställning har ökat med fyra procentenheter, vilket beror på att samtliga nyanställningar inom Kommunals avtalsområde, där kvinnorna dominerar, sker på heltid enligt det centrala avtalet.

%	Heltid		Deltid	
	2023	2022	2023	2022
Kvinnor	81	77	19	23
Män	95	94	5	6
Totalt	84	81	16	19
<i>Kommunal</i>				
<i>Kvinnor</i>	76	71	24	29
<i>Män</i>	97	97	3	3
Totalt	80	76	20	24

Åldersstruktur

Ålderssammansättningen bland medarbetarna fortsätter att förändras sakteligen då andelen yngre medarbetare (39 år och yngre) har ökat. Andelen över 40 år har minskat jämfört med föregående år.

Fortfarande har Askersunds kommun en något högre andel äldre (över 50 år) än länets kommuner samt kommungruppen hade 2022. Medelåldern hos de anställda är 45 år, vilket är detsamma som länet och kommungruppen. Det beror på att Askersund har något högre relativ andel anställda under 40 år, vilket håller medelåldern nere.

Åldersstruktur i %	2023	2022	2021	2020
-29 år	14	13	13	13
30-39 år	22	21	20	20
40-49 år	22	23	23	24
50-59 år	27	28	29	30
60- år	14	14	15	13
Summa	100	100	100	100

Personal- och kompetensförsörjning

Den offentliga sektorns framtida personalförsörjning har diskuterats de senaste åren. Nu är framtiden här. Pensionsavgångarna fortsätter på en hög nivå då femtitalisterna börjar gå i pension. Arbetsmarknaden är mycket god för vissa grupper och det för med sig att personalomsättningen ökar. Rekryteringsbehovet har ökat de senaste tre åren. Det är brist på utbildad personal och svårt att rekrytera till vissa verksamheter. Rekryteringssvårigheterna medför ett ökat behov av tidsbegränsade anställningar av personal som saknar för befattningen relevant utbildning, men även dessa är svåra att rekrytera.

En ny personal- och kompetensförsörjningsplan färdigställdes under 2023 och är på väg för politiskt beslut. Den börjar gälla under 2024. Fokus i planen är på tio prioriteringsområden som sträcker sig från att utveckla arbetsgivarvarumärket till ett bättre utnyttjande av digitalisering.

Under 2023 slutade totalt 167 tillsvidareanställda jämfört med 150 st 2022. 16 avgick med pension (2022 : 24 st.) och 88 slutade på egen begäran (2022: 75 st.). Den interna rörligheten är stor, 52 st bytte tjänst inom kommunen/förvaltningen. Ett fåtal avslutades av andra orsaker.

25 % av kommunens tillsvidareanställda uppnår 65 års ålder under de närmaste tio åren. Det är mer än var fjärde anställd idag. Den största gruppen relativt sett, 45 %, som uppnår 65 års ålder inom tio år är anställda inom kultur, turism och fritidsarbete, men det handlar om få personer.

De största rekryteringsbehoven till antalet kommer att uppstå inom vård- och omsorgsarbete där 76 anställda uppnår 65 års ålder inom tio år. Under de närmaste fem åren kommer personalförsörjningsbehovet pga. pensionsavgångar och personalomsättning beräknas till ca 150 personer om året. Främst pga en ökad personalomsättning i administrativt arbete samt i vård- och omsorgsarbete.

Rekryteringsbehovet av grundskollärare, förskollärare och fritidspedagoger orsakas av att tjänsterna är tillsatta med obehöriga pga. brist på legitimerad personal. Då måste tjänsterna utlysas inför varje termin/läsår.

Arbetad tid och frånvaro

Nettoarbetstiden 2023 har ökat med en halv procentenhet eftersom sjukfrånvaro har minskat.

Mer- och overtidsuttaget har minskat jämfört med 2022, men är fortfarande högt. Inom socialförvaltningen har det minskat med 4 000 timmar. Det höga mer- och overtidsuttaget beror dels på personalförsörjningen dels en hög sjukfrånvaro, men till viss del också på de strängare reglerna kring dygnsvila som infördes 1 oktober och som medförde ett ökat behov av personal.

Frisknärvaron har ökat med fem procentenheter under 2023.

Sjukfrånvaro

172 medarbetare har fler än 6 sjuktillfällen under 2023 (2022: 192 st). 96 av dem arbetar inom socialförvaltningens verksamhet. (2022: 115 st). 41 st arbetar inom barn- och utbildningsförvaltningen.

Av de antalsmässigt större personalkategorierna utmärker sig undersköterskor i särskilt boende med en sjukfrånvaro på närmare 17 % medan sjukfrånvaron för undersköterskor i hemtjänst har minskat till 13 %.. Vårdbiträden i hemtjänst har en sjukfrånvaro på nästan 16 % medan vårdbiträden i särskilt boende endast har knappt 7 % sjukfrånvaro.

Bland personalkategorierna inom skol- och barnomsorgsarbete har förskollärare en sjukfrånvaro på 10 % och barnskötare har något lägre; 8,9 %.

Antalet sjuktillfällen per anställd samt antal sjukdagar per anställd har minskat. Socialförvaltningen har flest sjuk-tillfällen och sjukdagar per anställd, 13 sjukdagar fler än näst största förvaltning. Eftersom förvaltningen kultur, evenemang och fritid samt Samhällsbyggnad Sydnärke inte har så många medarbetare slår enstaka medarbetares sjukfrånvaro igenom i statistiken.

Antalet anmälda arbetsskador inkl färdolycksfall och arbetssjukdomar har ökat. Antalet tillbud har ökat, främst inom socialförvaltningen och beror på konsekvenserna av personal-/kompetensbrist.

Personal- och lönekostnad

Löner och sociala avgifter har ökat med 26,5 mkr jämfört med 2022. Det är en ökning på 5 % och förutom den årliga lönerevisionen beror det främst på att de sociala avgifterna ökade 2023. Sjuklönekostnaderna och även mer- och övertidskostnader har minskat då sjukfrånvaron sjunkit.

Total sjukfrånvaro i % Långtidsfrånvaro = >60 dgr	2023		2022		2021		2020		2019	
	Total	Varav långtid	Total	Varav långtid	Total	Varav långtid	Total	Varav långtid	Total	Varav långtid
Barn- och utbildningsförvaltningen	7,13	29,78	7,00	16,59	6,39	26,06	6,88	18,16	4,14	23,16
Förv kultur, evenemang, fritid	3,15	42,14	10,05	73,77	-	-	-	-	-	-
Samhällsbyggnad Sydnärke	5,89	5,17	8,10	50,43	5,65	61,12	1,1	-	1,01	-
Kommunledningsförvaltningen	7	50,71	6,31	2,71	6,11	8,18	7,38	16,52	6,51	10,38
Socialförvaltningen	10,34	36,27	11,50	27,29	11,07	30,78	10,81	23,83	7,69	27,74
Tekniska förvaltningen	7,66	22,97	7,00	24,29	6,61	25,85	5,67	9,74	4,89	23,24
Totalt kommunen	8,50	32,14	9,04	24,89	8,43	28,13	8,5	20,61	5,91	24,54

Sjukfrånvaro %	2023	2022
Sjukfrånvaro 29 år eller yngre	7,46	7,01
Sjukfrånvaro 30-49 år	8,02	9,00
Sjukfrånvaro 50 år eller äldre	9,30	9,76
Sjukfrånvaro för kvinnor	9,06	9,8
Sjukfrånvaro för män	6,59	6,48
Sjukfrånvaro för tillsvidareanst.	9,48	10,10
Sjukfrånvaro för tidsbegr. anst.	7,44	6,14
Sjukfrånvaro för deltid	14,64	15,51
Sjukfrånvaro för heltid	8,49	8,88
Totalt	8,50	9,04

Sjukdagar per anställd	2023	2022	2021	2020	2019
Barn- och utbildningsförv.	22,6	22,0	20,8	22,8	13,9
Förv kultur, even, fritid	10,7	36,7	-	-	-
Samhällsbyggnad Sydn.	23,0	27,3	18,8	2,8	2,5
Kommunledningsförv.	13,3	12,3	12,5	16,7	11,1
Socialförvaltningen	39,5	42,1	41,9	42,8	30,4
Tekniska förvaltningen	26,5	24,0	22,5	18	16,3
Totalt	30,2	31,4	29,6	30,7	21,2

2.9 Förväntad utveckling

En generell utveckling är att efterfrågan på kommunal service ökar i framtiden främst beroende på de demografiska förändringarna, det vill säga framför allt fler äldre. Den ekonomiska högkonjunkturen som vi har gynnats av under en tid håller nu på att mattas av och har under året bytts till en lågkonjunktur. Det innebär att en stigande efterfrågan på kommunal service ska hanteras inom en snävare ekonomisk ram.

De ekonomiska effekterna av kriget i Ukraina är svåra att överskåda men med all sannolikhet kommer de att spå på den ekonomiska avmattningen. Det är även svårt att förutse eventuella kompensationer från staten till landets kommuner. Utöver ovanstående har Askersunds kommun stora investeringsbehov inom VA-verksamheten samt inom lokaler för skola och förskola. Med kännedom kring dessa faktorer har kommunfullmäktige ändå kunnat ta en budget för perioden 2024–2027 som inte ställer ytterligare krav på effektiviseringar hos alla nämnder. Budgeten kan dock komma att behöva revideras om den ekonomiska avmattningen fortsätter.

3. Finansiella rapporter

Resultaträkning, tkr	Not	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Verksamhetens intäkter	3	209 713	219 129	374 359	367 260
Verksamhetens kostnader	4	-961 659	-919 915	-1 087 388	-1 031 745
Avskrivningar	5	-52 556	-42 676	-82 398	-83 154
Verksamhetens nettokostnader		-804 501	-743 461	-795 427	-747 639
Skatteintäkter	6	626 256	590 043	626 255	590 043
Generella statsbidrag och utjämning	7	174 353	169 879	174 353	169 879
Verksamhetens resultat		-3 892	16 461	5 181	12 283
Finansiella intäkter	8	6 883	5 811	1 884	2 472
Finansiella kostnader	9	-27 337	-9 360	-47 372	-16 156
Resultat efter finansiella poster		-24 345	12 911	-40 307	-1 401
Extraordinära poster		0	0	0	0
Årets resultat	10	-24 345	12 911	-40 307	-1 401

Balansräkning, tkr	Not	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	11	3 770	1 719	3 910	1 939
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	12	1 112 815	935 400	1 924 818	1 717 950
Maskiner och inventarier	13	52 531	48 719	61 518	59 310
Övriga materiella anläggningstillgångar	14	49 623	61 091	108 599	114 382
Finansiella anläggningstillgångar	15	179 452	178 270	31 837	30 668
Summa anläggningstillgångar		1 398 191	1 225 199	2 130 682	1 924 249
Omsättningstillgångar					
Förråd	16	164	263	506	739
Exploateringstillgångar	17	13 265	21 646	13 265	21 646
Kortfristiga fordringar	18	138 051	136 074	150 533	148 043
Kortfristiga placeringar		0	0	0	0
Kassa och bank	19	9 273	10 263	19 482	17 531
Summa omsättningstillgångar		160 753	168 245	183 786	187 959
SUMMA TILLGÅNGAR		1 558 944	1 393 444	2 314 468	2 112 208
EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR & SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat	20	-24 345	12 911	-40 307	-1 401
Resultatutjämningsreserv		0	12 495	0	12 495
Övrigt eget kapital		437 190	411 784	294 154	282 858
Summa eget kapital		412 845	437 190	253 847	293 952
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	21	86 086	69 101	86 257	69 202
Andra avsättningar	22	7	7	24 688	24 186
Summa avsättningar		86 093	69 108	110 945	93 388
Skulder					
Långfristiga skulder	23	873 524	721 280	1 706 165	1 483 856
Kortfristiga skulder	24	186 482	165 866	243 511	241 012
Summa skulder		1 060 006	887 146	1 949 676	1 724 868
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 558 944	1 393 444	2 314 468	2 112 208
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER					
Borgensåtaganden	25	849 000	778 900	4 500	4 500
Övriga åtaganden	26	2 867	1 795	7 880	8 083
Pensionsåtaganden	27	190 246	189 521	210 651	209 016
Summa panter och ansvarsförbindelser		1 042 113	970 216	223 031	221 599

Kassaflödesanalys, tkr	Not	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	10	-24 345	12 911	-40 307	-1 401
Justering för av- och nedskrivningar	5	52 556	42 676	82 398	83 154
Justering för avsättningar	21–22	17 248	1 033	17 821	301
Justering för ianspråktagande avsättningar	22	-264	-715	-264	0
Övrig justering	28	-1 300	405	-3 044	3 415
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>					
		43 895	56 310	56 604	85 469
Ökning/minskning periodiserade anslutningsavgift		3 460	4 883	3 460	4 883
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		6 404	-34 970	5 892	-26 600
Ökning/minskning förråd	16	98	-165	233	-288
Ökning/minskning kortfristiga skulder	24	20 615	39 939	2 499	41 986
Kassaflöde från löpande verksamheten		74 472	65 997	68 688	106 669
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningar		-1 354	-1 319	-1 354	-1 319
Investering i materiella tillgångar		-226 960	-200 633	-283 024	-292 532
Försäljning av materiella tillgångar		3 949	383	3 949	383
Investering i finansiella tillgångar		-1 112	-6 389	-1 112	-6 390
Försäljning av finansiella tillgångar		0	5 220	0	5 220
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-225 477	-202 738	-281 541	-294 638
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		244 000	192 402	544 400	250 822
Amortering av skuld		-94 000	-62 000	-329 611	-64 832
Ökning av långfristiga fordringar		0	0	0	0
Minskning av långfristiga fordringar	15	15	15	15	15
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		150 015	130 417	214 804	186 005
Periodens kassaflöde		-990	-6 324	1 951	-1 964
Likvida medel vid årets början		10 263	16 587	17 531	19 495
Likvida medel vid årets slut		9 273	10 263	19 482	17 531

4. Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendationer.

Kommunkoncern och sammanställd redovisning

Askersunds kommunkoncern omfattar förutom kommunen även aktiebolag och kommunalförbund där kommunen har ett väsentligt inflytande, minst 20 %. I kommunkoncernen ingår för 2023:

Askersunds Rådhus AB	100%
Askersunds bostäder AB	100%
Askersunds Industrifastigheter AB	100%
Sydnärkes Utbildningsförbund	34,71%
Sydnärkes Kommunalförbund	27,42%

En förändring av ägarandel i Sydnärkes Utbildningsförbund har skett från 33,61% till 34,71%. Det beror på att Askersunds kommuns andel 16-19 åringar har ökat i förhållande till de andra medlemskommunerna. Andelen i kommunalförbundet har minskat från 27,99 % till 27,42 %.

Värderings- och omräkningsprinciper

Anläggningstillgångar

Utvecklingsarbete och immateriella rättigheter av väsentligt värde som medför framtida ekonomiska fördelar eller servicepotential tas upp som immateriell tillgång. Med väsentligt värde menas minst ett halvt prisbasbelopp. Immateriella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Förvärvade IT licenser skrivs av linjärt under avtalstiden som är 3-5 år.

Materiella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Avskrivning sker linjärt för samtliga anläggningstillgångar som är utsatta för värdeminskning. Materiella anläggningstillgångar som har betydande komponenter med väsentlig skillnad i nyttjandeperiod skrivs av separat. En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs.

Korttidsinventarier med en ekonomisk livslängd på max 3 år och inventarier av mindre värde, max ett halvt prisbasbelopp, kostnadsförs direkt.

Avskrivningarna beräknas på tillgångarnas ursprungliga nettoanskaffningsvärde enligt rak nominell metod. En individuell bedömning av nyttjandeperioden görs för varje anläggning.

Genomsnittlig nyttjandeperiod:

- immateriella: 3-5 år
- verksamhetsfastigheter: 10-33 år
- fastigheter för affärsverksamhet: 25-50 år
- publika fastigheter: 33 år
- maskiner: 5-10 år
- inventarier: 5-10 år
- allmän markreserv: ingen avskrivning
- pågående ny-, till- och ombyggnad: ingen avskrivning
- konst: ingen avskrivning

- komponenter fastighet: 12-80 år.
- komponenter asfalt:
bärlager ingen avskrivning
slitlager 15-20 år

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Tomter för försäljning värderas kollektivt per exploateringssteg där totala utgifterna fördelas per tomt utifrån yta. I anskaffningsvärdet ingår mark, andel av projektering och direkta utgifter för åtgärder på tomtmarken.

Finansiell leasing

Finansiella leasingavtal med ett avtalsvärde per objekt understigande ett halvt prisbasbelopp har klassificerats som ej uppsägningsbara operationella avtal och redovisas därför inte som anläggningstillgång. Dessa avtal ingår i noten för operationell leasing.

Skulder och avsättningar

Pensionsskulden redovisas enligt blandmodellen. Den pensionsskuld som uppkommit efter 1998-01-01 redovisas som en avsättning i balansräkningen. Beräkningarna har utförts av KPA enligt RIPS i enlighet med RKR R10. Den årliga förändringen av pensionsskulden redovisas bland verksamhetens kostnader i resultaträkningen. Den finansiella delen av pensionsskuldökningen redovisas som en finansiell kostnad. Delen som avser avgiftsbestämd ålderspension av avtalspension, inklusive löneskatt, är kostnadsförd och redovisas som en kortfristig skuld, då utbetalning sker i mars 2023.

Pensionsåtaganden inklusive löneskatt som uppkommit före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse. Årsarvoderade förtroendevalda får pension enligt OPF-

KL. De förtroendevaldas pensionsskuld ingår i kommunens redovisning.

Erhållna anläggningsavgifter för VA redovisas som förutbetalda intäkter och periodiseras på 50 år.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg på 44,53% som inkluderar sociala avgifter och pensionskostnader.

Materiella anläggningstillgångar belastas med verklig avskrivningskostnad samt en kalkylränta på 1,5 % för årets genomsnittliga kapitalbindning.

Interna kostnader för hyror för lokaler, vaktmästeri och kost debiteras respektive verksamhet med självkostnadspris.

Gemensam central administration som ekonomi, personal och upphandling debiteras inte ut på de olika verksamheterna. Förutom för administration för VA-kollektivet.

Kommuninvest

Askersunds kommun ingick i september 2011 en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2023-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Askersunds kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 551 907 mkr och totala tillgångar till 562 023 mkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 710 mkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 747 mkr.

*Insatskapitalet i Kommuninvest ek förening avser inbetalt andelskapital. Askersunds kommuns totala andelskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgick 2023-12-31 till 13 343 tkr.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Statsbidrag

De extra tillskott som riksdagen beslutat om i form av generella statsbidrag har intäktsredovisats i sin helhet enligt RKR R2. Vid extra generella statsbidrag redovisas dessa som jämförelsestörande post i not i RR.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas i not till resultaträkningen. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och av större belopp. Som jämförelsestörande betraktas bl. a. realisationsvinster samt nedskrivning av anläggningstillgångar.

Skatter

Den preliminära slutavräkningen för år 2023 följer prognosen i SKRs cirkulär 23:56.

Semester- och övertidsskuld

Semester- och övertidsskuld är bokförd som en kortfristig skuld. Skuldförändringen bokas mot respektive verksamhet i resultaträkningen.

Not 3 Verksamhetens intäkter, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Försäljningsintäkter	5 694	5 963	6 042	6 265
Taxor och avgifter	77 381	67 326	95 146	82 229
Hyror och arrenden	44 453	37 002	101 752	83 762
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	76 631	101 614	129 119	153 522
Övriga bidrag och kostnadsersättningar	1 101	538		
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	3 494	5 358	39 335	37 545
Exploateringsintäkter	0	0	0	0
Realisationsvinster	809	656	809	656
Övriga verksamhetsintäkter	150	672	2 155	3 281
Summa verksamhetens intäkter	209 713	219 129	374 358	367 260
varav jämförelsestörande poster:				
Reavinster	809	656		
Statsbidrag ersättning till följd av covid-19	0	5 837		

Not 4 Verksamhetens kostnader, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Personalkostnader exklusive pension	-550 492	-523 958	-641 252	-606 296
Pensionskostnader	-50 064	-37 454	-50 524	-37 623
Lämnade bidrag	-15 832	-17 044	-16 535	-17 793
Köp av huvudverksamhet	-137 683	-132 480	-151 192	-143 803
Lokal- och markhyror	-81 224	-72 773	-39 036	-25 540
Inköp material och varor	-2 830	-4 104	-15 230	-20 562
Bränsle, energi, vatten	-6 988	-7 153	-34 006	-32 644
Övriga tjänster	-8 141	-9 664	-14 328	-16 302
Realisationsförluster och utrangeringar	-5 478	0	-5 478	-38
Bolagsskatt	0	0	-878	2 079
Övriga verksamhetskostnader	-102 927	-115 285	-118 931	-133 224
Summa verksamhetens kostnader	-961 659	-919 915	-1 087 390	-1 031 745

Not 5 Avskrivningar, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Avskrivning byggnader och mark	-42 557	-33 833	-72 629	-59 314
Avskrivning immateriella anläggningstillgångar	-424	-30	-511	-4 249
Avskrivning maskiner och inventarier	-9 575	-8 813	-12 264	-11 954
Nedskrivning materiella anläggningstillgångar	0	0	3 005	-7 637
Summa	-52 556	-42 676	-82 399	-83 154

Not 6 Skatteintäkter, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Kommunalskatt	613 468	572 101	613 468	572 101
Slutavräkning föregående år	3 000	3 651	3 000	3 651
Preliminär slutavräkning innevarande år	9 041	13 499	9 041	13 499
Mellankommunal kostnadsutjämning	747	792	747	792
Summa	626 256	590 043	626 256	590 043

Not 7 Generella statsbidrag och utjämning, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Inkomstutjämningsbidrag	121 508	125 307	121 508	125 307
Kommunal fastighetsavgift	36 160	33 470	36 160	33 470
Avgift LSS-utjämning	-3 863	-915	-3 863	-915
Regleringsavgift/bidrag	26 834	31 820	26 834	31 820
Kostnadsutjämningsavgift	-17 657	-25 751	-17 657	-25 751
Generella bidrag från staten	11 371	5 948	11 371	5 948
Summa	174 353	169 879	174 353	169 879

Not 8 Finansiella intäkter, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Utdelningar på aktier och andelar	0	966	0	966
Ränteintäkter	927	263	1 774	514
Orealiserad värdestegring finansiella instrument	85	0	85	0
Övriga finansiella intäkter	5 871	3 716	25	127
Realisationsvinst på finansiella tillgångar	0	865	0	865
Summa	6 883	5 811	1 884	2 472

Not 9 Finansiella kostnader, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Räntekostnader	-21 631	-6 681	-41 573	-13 453
Ränta på pensionsavsättningar	-5 291	-1 338	-5 291	-1 338
Övriga finansiella kostnader	-415	-135	-509	-159
Realisationsförlust på finansiella tillgångar	0	0	0	0
Nedskrivning finans. anläggningstillgångar.	0	-1 206	0	-1 206
Summa	-27 337	-9 360	-47 373	-16 156

Not 10 Årets resultat, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Årets resultat enligt resultaträkningen	-24 345	12 911	-40 307	-1 401
Reducering av samtliga realisationsvinster	-150	-763	-150	-763
Reducering av samtliga realisationsförluster	5 477	107	5 477	145
Orealiserade vinster & förluster i värdepapper	-85	1 206	-85	1 206
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-19 103	13 461	-35 065	-813
Balanskravsresultat från tidigare år	0	0	-13 506	-12 693
Användning av medel från RUR	12 495	0	12 495	0
Summa	-6 608	13 461	-36 076	-13 506
Balanskravsresultat att reglera	-6 608	0	-36 076	-13 506

Not 11 Immateriella anläggningstillgångar, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Ingående anskaffningsvärde	1 749	0	22 855	21 091
- justering ägarandel SUF	0	0	14	15
Nyanskaffningar	1 354	1 319	1 354	1 319
Omklassificering från pågående	1 121	430	1 121	430
Utgående anskaffningsvärde	4 224	1 749	25 345	22 855
Ingående ack. Avskrivningar	-30	0	-20 917	-16 662
- justering ägarandel SUF	0	0	-7	-5
Årets avskrivningar	-424	-30	-511	-4 249
Utgående ack. Avskrivningar	-454	-30	-21 435	-20 916
Utgående redovisat värde	3 770	1 719	3 910	1 939
Genomsnittlig nyttjandeperiod	4,5	4,8	4,2	1,1

Not 12 Mark, byggnader och tekn. Anläggning, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Ingående anskaffningsvärde	1 339 868	1 117 675	2 404 768	1 981 344
Justering ägarandel SUF	0	0	2 168	2 928
Inköp	163 331	134 116	218 336	328 817
Omklassificeringar från pågående	60 203	88 494	60 231	85 377
Försäljningar/utrangeringar/justeringar	-8 725	-416	- 8 996	6 303
Utgående anskaffningsvärde	1 554 677	1 339 868	2 676 508	2 404 768
Ingående ack. avskrivningar	-403 780	-369 957	-660 247	-600 163
Justering ägarandel SUF	0	0	-684	-694
Årets avskrivningar	-42 557	-33 833	-70 623	-59 910
Avyttrade anläggningar, avskrivningar enligt plan	5 162	10	5 433	402
Utrangeringar/justeringar	0	0	0	117
Utgående ack. avskrivningar	-441 175	-403 780	-726 122	-660 247
Ingående justeringar	-688	-688	-26 571	-19 930
Årets nedskrivning	0	0	938	-39 411
Justering av objekt/omklassificering	0	0	65	3 000
Utgående justeringar	-688	-688	-25 568	-26 571
Utgående redovisat värde	1 112 814	935 400	1 924 818	1 717 950
Genomsnittlig nyttjandeperiod	23,2	23,7	25,7	24,8

Not 13 Maskiner och inventarier, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Ingående anskaffningsvärde	132 995	125 834	173 045	162 076
-varav justering ägarandel SUF samt AKF	0	0	237	370
Nyanskaffningar	13 773	15 128	14 804	18 566
Avgår investeringsbidrag	0	0	0	0
Avyttringar/utrangeringar/justeringar	-11 623	-7 967	-11 623	-7 967
Utgående anskaffningsvärde	135 145	132 995	176 463	173 045
Ingående ack. avskrivningar	-84 276	-83 393	-113 736	-109 472
-varav justering ägarandel SUF samt AKF	0	0	-181	-240
Avyttringar	11 237	7 930	11 237	7 930
Avyttringar/utrangeringar/justeringar	0	0	0	0
Årets avskrivningar	-9 575	-8 813	-12 264	-11 953
Utgående avskrivningar	-82 614	-84 276	-114 944	-113 736
Ingående justeringar	0	0	0	0
Årets justering	0	0	0	0
Utgående justeringar	0	0	0	0
Utgående redovisat värde	52 531	48 719	61 519	59 309
Genomsnittlig nyttjandeperiod	5,1	5,0	4,9	4,6

Not 14 Övriga anläggningstillgångar, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Ingående anskaffningsvärde	61 091	97 391	114 382	256 924
Nyanskaffningar	49 884	52 753	107 884	135 173
Aktiveringar/utrangeringar/justeringar	-61 352	-89 053	-113 666	-277 714
Utgående redovisat värde	49 623	61 091	108 600	114 382

Not 15 Finansiella anläggningstillgångar, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
<i>Aktier och andelar</i>				
Askersund Rådhus AB	148 150	148 150	0	0
Kommuninvest ekonomisk förening	6 897	5 785	6 897	5 785
SKL Företag AB	43	43	43	43
Övrigt	12	12	57	57
<i>Placeringar</i>				
Obligationer	24 110	24 025	24 110	24 025
<i>Långfristiga fordringar</i>				
- varav föräldrakooperativet Dagslåndan	255	270	362	367
Nästa års amorteringar Dagslåndan	255	270	255	270
Nästa års amorteringar Dagslåndan	-15	-15	-15	-15
Uppskjutna skattefordringar	0	0	383	391
Summa:	179 452	178 270	31 837	30 668

Not 16 Förråd, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Olja	0	18	0	18
Va-lager	164	134	164	134
Övr lager	0	111	342	587
Summa:	164	263	506	739

Not 17 Exploateringstillgångar, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Exploateringstillgångar, vilka är färdiga att avyttra	9 843	18 224	9 843	18 224
Tomträttsmark	3 422	3 422	3 422	3 422
Summa:	13 265	21 646	13 265	21 646

Not 18 Fordringar, kortfristiga, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Kundfordringar	19 695	15 180	16 371	11 539
Statsbidragsfordringar	9 154	9 215	9 154	9 215
Skattefordringar	63 175	67 444	63 749	68 140
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	34 407	32 282	46 482	44 358
Övriga kortfristiga fordringar	11 620	11 953	14 777	14 792
Summa	138 051	136 074	150 533	148 043

Not 19 Kassa och bank, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Kassa	4	4	4	4
Plusgiro	108	607	108	607
Koncernkonton	11 365	-4 546	0	0
Bank	-2 205	14 198	19 370	16 920
Summa	9 272	10 263	19 482	17 531

Not 20 Eget kapital, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Ingående eget kapital	437 190	411 784	293 952	295 477
Resultatutjämningsreserv	0	12 495		
Årets resultat	-24 345	12 911	-40 307	-1 401
Övriga justeringar	0	0	203	-124
Summa:	412 845	437 190	253 848	293 952

Not 21 Avsättningar till pension, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Ingående avsättning	69 101	68 577	69 202	68 698
Pensionsutbetalningar	-2 445	-2 843	-2 462	-2 857
Nyintjänad pension	10 559	1 273	10 559	1 273
Ränte- och basbeloppsuppräknningar	5 390	1 361	5 400	1 364
Ändrat livslängdsantagande	0	0	0	0
Förändring av löneskatt	3 480	928	3 480	928
Övrigt	1	-194	76	-203
Utgående avsättning	86 086	69 101	86 257	69 202
<i>Aktualiseringsgrad</i>	96 %	96 %	96 %	96 %
Antal anställda med rätt till visstidspension	0	0		
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF	0	0		
Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL	4	4		

Not 22 Övriga avsättningar, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Redovisat värde vid årets början	7	214	24 186	28 005
Nya avsättningar	0	0	502	0
Ianspråktaga avsättningar	0	-207	0	-3 819
Outnyttjade belopp som återförts	0	0	0	0
Omklassificering	0	0	0	0
Utgående avsättning	7	7	24 688	24 186
Varav				
avsättning till sociala fonder	7	7	7	7

Not 23 Långfristiga skulder, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022		
Tillgångsslag:						
Lån i banker och kreditinstitut	831 000	681 000	1 663 640	1 443 576		
Investeringsbidrag	9 670	10 145	9 670	10 145		
Anslutningsavgifter	29 952	27 072	29 952	27 072		
Övriga långfristiga skulder	2 903	3 063	2 903	3 063		
Summa:	873 525	721 280	1 706 165	1 483 856		
Räntebindningstid och ränta på låneskulden						
Genomsnittlig räntebindningstid (år)	1,53	1,41				
Genomsnittlig ränta	2,78 %	1,08 %				
Låneskuldens förfallostruktur	2024	2025	2026	2027	2028	2029 & senare
Kommuninvest	412 000	65 000	25 000	159 000	100 000	70 000

Not 24 Kortfristiga skulder, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	0	0	1 346	1 374
Koncernkonton	11 365	-4 545	0	0
Leverantörsskulder	69 443	63 916	80 435	80 142
Semesterlöneskuld (inkl. övertid och ferielön)	32 056	30 566	36 672	34 987
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	19 562	18 779	22 519	21 340
Mervärdesskatt och punktskatter	0	0	807	705
Pensioner, avgiftsbestämd, inkl. löneskatt	22 878	26 545	25 127	28 955
Förutbetalda skatteintäkter	0	0	0	0
Periodiserade räntor	3 146	1 660	3 146	1 660
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	27 847	28 848	47 201	46 954
Övriga kortfristiga skulder	184	98	26 258	24 896
Summa:	186 481	165 866	243 511	241 012

Not 25 Borgens- och ansvarsförbindelser, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
<i>Kommunägda företag</i>				
Askersunds bostäder AB	563 007	553 007		
Askersunds Industrifastigheter AB	176 050	116 050		
Askersunds Kommunfastigheter AB	0	0		
Askersunds Rådhus AB	20 000	20 000		
Sydnärkes kommunalförbund	22 450	23 650		
Sydnärkes utbildningsförbund	62 993	61 693		
Summa kommunägda företag	844 500	774 400		
BRA Fastigheter AB	4 500	4 500		
Summa totala borgensåtaganden	849 000	778 900		

Not 26 Övriga åtaganden, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Leasing lös egendom				
Operationell leasing				
Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:				
Inom 1 år	2 009	876	4 534	4 993
Senare än 1 år men inom 5 år	472	338	2 960	2 509
Senare än 5 år	0	0	0	0
Summa:	2 481	1 214	7 494	7 502
Leasing lös egendom				
Finansiell leasing				
Totala minimileaseavgifter	392	594	392	594
Framtida finansiella kostnader	-6	-13	-6	-13
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	386	581	386	581
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:				
Inom 1 år	111	195	111	195
Senare än 1 år men inom 5 år	275	386	275	386
Senare än 5 år	0	0	0	0
Summa	386	581	386	581

Not 27 Pensionsåtaganden, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Ingående ansvarsförbindelse	189 521	203 228	209 016	226 114
Aktualiseringar	-1 977	-1 977	-1 977	-1 977
Ränteuppräknig	1 018	1 052	2 731	1 623
Basbeloppsuppräknig	11 200	3 845	11 200	3 845
Övrig post	1 558	-1 765	2 284	-4 350
Årets utbetalningar	-11 216	-12 186	-12 745	-13 563
Ändrat livslängdsantagande i RIPS	0	0	0	0
Bromsen	0	0	0	0
Löneskatt	142	-2 676	142	-2 676
Utgående ansvarsförbindelse	190 246	189 521	210 651	209 016
<i>Aktualiseringsgrad</i>	96 %	96 %	96 %	96 %
<i>Andel av personakterna som för anställd personal som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställningar.</i>				

Not 28 Övriga justeringar, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Reaförluster/Reavinster	-235	-1 520	-235	-1 482
Skatt	0	0	0	-36
Övriga justeringar	-1 065	1 925	-2 809	3 133
Summa:	-1 300	405	-3 044	1 614

Not 29 Uppllysning om upprättad särredovisning

Följande särredovisning har upprättats under räkenskapsåret inom kommunkoncernen:

Redovisningen avser:

Va-redovisning

Upprättade särredovisningar finns tillgänglig hos Askersunds kommun.

Lagstiftning:

Lag om allmänna vattentjänster

Not 30 Kostnad för revision, tkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Sakkunnigt biträde	-608	-600		
Förtroendevalda revisorer	-187	-122		
Total kostnad för revision	-795	-722		

5. Driftredovisning

	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse 2022
Kommunstyrelsen totalt	-173 290	-167 272	-6 018	-172 362	-169 732	-2 630
Intäkter	50 090	43 570	6 520	46 287	39 804	6 483
Kostnader	-223 380	-210 842	-12 538	-218 649	-209 537	-9 113
Kultur- och tekniknämnden	-60 397	-59 004	-1 393	-45 622	45 536	-86
Intäkter	101 851	97 557	4 294	110 842	89 560	21 281
Kostnader	-162 249	-156 561	-5 687	-156 463	-135 096	-21 367
Miljö- och byggnämnden totalt	-6 564	-6 750	186	-4 138	-3 560	-578
Intäkter	20 169	23 527	-3 358	25 227	14 716	10 511
Kostnader	-26 733	-30 277	3 544	-29 366	-18 276	-11 089
Barn- och utbildningsnämnden totalt	-242 046	-239 629	-2 417	-221 767	-222 839	1 072
Intäkter	29 205	9 969	19 236	29 329	19 170	10 159
Kostnader	-271 251	-249 598	-21 653	-251 096	-242 009	-9 087
Socialnämnden totalt	-321 043	-295 950	-25 093	-296 882	-276 530	-20 352
Intäkter	72 287	42 131	30 156	68 205	37 687	30 518
Kostnader	-393 330	-338 081	-55 249	-365 087	-314 217	-50 870
Summa nämnder och styrelser	-803 339	-768 605	-34 734	-740 771	-718 198	-22 574
Intäkter	273 603	216 755	56 848	279 890	200 938	78 952
Kostnader	-1 076 942	-985 360	-91 582	1 020 661	-919 136	-101 525
Finansförvaltningen totalt	778 994	772 875	6 119	753 683	732 665	21 018
Intäkter	837 251	818 854	18 397	800 742	781 388	19 354
Kostnader	-58 257	-45 979	-12 278	-47 060	-48 723	1 664
Summa finansförvaltningen	778 994	772 875	6 119	753 683	732 665	21 018
Summa totalt	-24 345	4 270	-28 616	12 911	14 467	-1 556
Summa intäkter	1 110 853	1 035 609	75 244	1 080 632	982 326	98 306
Summa kostnader	-1 135 199	-1 031 339	-103 860	1 067 721	-967 859	-99 862

Kommentarer till driftredovisningen

Socialnämnden uppvisar underskott på -25 093 tkr. Totalt utgör det 8,5 % av socialnämndens tilldelade nettobudget.

Äldreomsorgen har en negativ budgetavvikelse på -11 229 tkr där både vård- och omsorgsboende, korttidsboende och hemtjänsten redovisar underskott. Inom förvaltningen har bidrag från Socialstyrelsen på ca 24,7 mkr redovisats. Verksamheten inom LSS, lagen om särskilt stöd och service för vissa funktionshindrade, redovisar ett underskott på -7 569 tkr. Individ- och familjeomsorgen redovisar ett underskott med ca -3 807 tkr. Det är framförallt högre kostnader för ekonomiskt bistånd men även placeringar på HVB-hem samt familjehemsvård som redovisar underskott.

Gemensam administration som servar hela förvaltningen redovisar underskott med 1 485 tkr. Delvis beroende på höga kostnader för hyrpersonal på vakanta chefstjänster.

Barn- och utbildningsnämnden uppvisar ett negativt resultat 2023 på -2 417 tkr. Förskola och fritidshem uppvisar små avvikelser från beslutad budget medan grundskola har en större negativ avvikelse på -2 674 tkr. Det är främst höga personalkostnader som avviker från budget bland annat på grund av extra personal för elever med särskilda behov. Nettokostnaderna för de interkommunala ersättningarna har ett positivt utfall på 1 773 tkr.

Tekniska verksamheterna inom kultur- och tekniknämnden visar en negativ budgetavvikelse på -2 157 tkr mot sin tilldelade budgetram. Störst del av nettoavvikelsen noteras inom verksamheten för kommunala gator och vägar där kostnader för snöröjning samt halkbekämpning med betydande belopp överstiger budget. Inom måltidsproduktionen överstiger kostnaderna för livsmedelsinköp budgeten med ca 1 600 tkr. Detta har till viss del kunnat kompenseras genom lägre personalkostnader.

Förvaltningen för kultur, evenemang och fritid inom Kultur- och tekniknämnden uppvisar ett överskott på 763 tkr. Det är framförallt ett lägre antal ansökningar av föreningsbidrag samt uteblivna kostnader för kulturskolan då ett nytt ämne inte startas som planerat.

Kommunstyrelsen har gjort ett underskott mot budget på -6 018 tkr. I underskottet ligger nedskrivning rivna lokaler Närlundaskolan, -3 550 tkr, samt realisationsförlust vid fastighetsförsäljning, -1 900 tkr. För kommunstyrelsens ordinarie verksamheter visar resultatet ett underskott på -568 tkr. Orsak till detta är bland annat att kostnaden för skolskjutsar och IT-relaterade kostnader.

Sydnärkes miljö- och byggnämnd redovisar ett överskott på 585 tkr varav 186 tkr av resultatet avser Askersunds kommun. Avvikelsen beror på att avdelningen för fysisk planering har haft betydligt lägre kostnader för konsultarvoden än budgeterat samt att avdelningen för bygglov haft oplanerade intäkter kopplat till byggsanktionsavgifter.

Finansförvaltningen redovisar ett överskott på 6 119 tkr. Överskottet kommer till den allra största delen både från ökade skatteintäkter (15 087 tkr) och generella statsbidrag (2 642 tkr). Däremot ger de finansiella kostnaderna ett kraftigt underskott mot budget med -10 637 tkr. Cirka hälften av det underskottet är hänförligt till värdesäkring av kommunens pensionsåtaganden medan andra hälften beror på högre ränta än planerat på kommunens långsiktiga lån.

Prognossäkerhet

Verksamheterna lämnar fem gånger per år en budgetuppföljning med en prognos om resultatet vid årets slut. I den delårsrapport som lämnades per den 31 augusti 2023 pekade prognosen på ett resultat om -23,1 mkr. Utfallet för 2023 kom sedan att hamna på -24,3 mkr det vill säga 1,2 mkr sämre än delårsrapportens prognos.

Avvikelsen mellan prognos och bokslut är i det närmaste försumbar.

Driftredovisning per verksamhet 2023, tkr

Verksamhet	Belopp	Budget	Avvikelse
Nämnd och styrelseverksamhet	-5 278	-4 883	-395
Stöd till politiska partier	-590	-590	0
Revision	-795	-726	-69
Övrig politisk verksamhet	-1 838	-1 939	100
Fysisk och teknisk planering och bostadsförbättring	-6 825	-6 147	-678
Näringslivsfrämjande åtgärder/energirådgivning	-521	-601	80
Turistverksamhet	-1 836	-1 834	-3
Gator och vägar samt parkering	-21 270	-19 783	-1488
Parker	-4 998	-4 820	-178
Miljö och alkoholtillstånd	-4 119	-2 380	-1 739
Räddningstjänst, försvar och samhällsskydd	-6 655	-6 999	343
Allmän fritidsverksamhet	-1 286	-1 703	417
Stöd till studieorganisationer/allmän kulturverksamhet	-8 249	-8 228	-21
Bibliotek	-6 000	-6 093	93
Musikskola	-4 092	-4 325	233
Idrotts- och fritidsanläggningar	-5 737	-5 774	37
Ungas fritid	-1 574	-1 621	46
Öppen förskola/förskola	-70 119	-69 794	-325
Fritidshem	-20 595	-20 821	226
Förskoleklass	-7 613	-7 731	118
Grundskola/grundsärskola	-133 808	-131 566	-2 242
Gymnasieskola/gymnasiesärskola	-70 060	-69 882	-179
Äldreomsorg/LSS	-253 546	-233 549	-19 996
Färdtjänst/riksfärdtjänst	-3 663	-4 140	477
Vård för vuxna med missbruksproblem	-1 329	-1 957	628
Barn- och ungdomsvård	-10 864	-8 879	-1 985
Övriga insatser till vuxna/Ekonomiskt bistånd	-7 074	-4 715	-2 359
Flyktingmottagande	-56	-706	650
Arbetsmarknadsåtgärder	-5 940	-6 064	124
Arbetsområden och lokaler	26 896	26 195	700
Kommersiell verksamhet/Bostadsverksamhet	53	42	11
Buss-, bil- och spårbunden trafik/Sjötrafik	-106	-80	-26
Avfallshantering	-83	-16	-67
Gemensamma lokaler	-47 764	-43 427	-4 337
Gemensamma verksamheter	-116 005	-113 075	-2 930
Finansiering	778 994	772 875	6 119
Totalt	24 345	-4 270	-28 615

6. Investeringsredovisning

	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse 2022
Kommunstyrelsen totalt	-183 850	-189 333	5 483	-158 374	-222 607	64 233
Intäkter	31	0	31	0	0	0
Utgifter	-183 881	-189 333	5 452	-158 374	-222 607	64 233
Kultur- och tekniknämnden totalt	-37 491	-54 658	17 167	-35 227	-84 326	49 099
Intäkter	0	0	0	1 363	0	1 363
Utgifter	-37 491	-54 658	17 167	-36 590	-84 326	47 736
- varav VA	-24 203	-27 871	3 668	-23 412	-43 200	19 788
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Utgifter	-24 203	-27 871	3 668	-23 412	-43 200	19 788
Sydnärke miljö- och byggnämnd totalt	-1 535	-1 068	-467	-1 329	-1 322	-7
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Utgifter	-1 535	-1 068	-467	-1 329	-1 322	-7
Barn- och utbildningsnämnden totalt	-4 545	-6 049	1 504	-5 736	-8 800	3 064
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Utgifter	-4 545	-6 049	1 504	-5 736	-8 800	3 064
Socialnämnden totalt	-919	-2 407	1 487	-1 286	-2 050	764
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Utgifter	-919	-2 407	1 487	-1 286	-2 050	764
Summa	-228 342	-253 515	25 174	-201 952	-319 105	117 153
Intäkter	31	0	31	1 363	0	1 363
Utgifter	-228 373	-253 515	25 142	-203 315	-319 105	115 790

Kommentarer till investeringsredovisningen

De totala investeringarna understeg budget med 25 mkr. Jämfört med föregående år har 90 % aktiverats i år mot 76 % 2022. Utförandegraden är mycket hög sett ur ett historiskt perspektiv. Men trots allt finns fortfarande en diskrepans mellan budgeterad investeringsvolym och utförda investeringar.

Kommunens totala investeringar motsvarar 4,8 gånger årets kostnader för avskrivningar. Avgiftskollektivets investeringar uppgår till 10,6 % av de totala investeringarna.

Kommunstyrelsens investeringsbudget lämnar ett överskott mot budget om 5,5 mkr. Det redovisas negativa avvikelser inom de stora byggprojekt som ägs av kommunstyrelsen. Nya Närlundaskolan, nya Närlundahallen, Åsbro förskola och ombyggnation av Hammars skola är alla stora fleråriga projekt som överskrider sin budget 2023. Markarbeten vid Närlundaskolan och Askersunds förskola är projekt som är försenade och där delar av anslaget begärs att flyttas över till 2024.

Kultur- och tekniknämnden har en positiv avvikelse på 17,2 mkr. För skattekollektivet beror det på förseningar av exploateringsprojektet Gustavslund/Nordhagen samt ny badplats i Åmmeberg. För avgiftskollektivet beror överskottet till största del på förseningar kring investeringar i vatten- och avloppsreningsverk. Hos förvaltningen för kultur, evenemang och fritid är det i huvudsak förseningar i projekten som avser ungas fritid.

Barn- och utbildningsnämndens investeringar ligger 1 504 tkr under budget främst på grund av lägre behov av inventarieinköp till nya Närlundaskolan.

Sydnärke miljö- och byggnämnds investeringar överskrider budget med -467 tkr på grund av högre kostnader för verksamhetssystem är planerat.

Socialnämndens investeringar består till största del av inventarier. Av en budget på 2,4 mkr har endast 0,9 mkr utnyttjats då behovet inte blev större.

Investeringar i koncernen

Nedan visas en sammanställning på koncernbolagens investeringar per bolag. Kommunfullmäktige har under året inte fattat några beslut om investeringar avseende koncernen.

Kommunkoncernen	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse 2022
Askersunds kommun	-228 373	-253 515	25 142	-201 952	-319 105	117 153
Askersunds Rådhus AB	0	0	0	0	0	0
Askersunds bostäder AB	-6 275	0	-6 275	-60 477	0	-60 477
Askersunds Industrifastigheter AB	-53 453	0	-53 453	-24 198	0	-24 198
Sydnärkes Utbildningsförbund *1	-3 138	-4 000	862	-4 481	-4 000	-481
Sydnärkes Kommunalförbund *2	-68 490	0	-68 490	-8 082	0	-8 082

1*) Avser total investeringsbudget. Askersunds andel är 34,7%.

Av årets utfall avser 2 000 tkr fönsterbyte i Hus B. Totalt för det projektet är utfall 2,0 mkr, budget 2,0 mkr.

2*) Avser total investeringsbudget. Askersunds andel är 27,42%.

Akkumulerat över åren för pågående investeringar: Omlastning Tomta utfall 5,0 mkr mot budget 5 mkr.

Närlanda Arena byggdes under 2023 och invigdes våren 2024

Första spadtagen togs på nya förskolor i Åsbro och Askersund

Investeringsredovisning per nämnd i kommunen

2023, tkr

Projekt	Utfall	Budget	Resultat
Närlundaskolan etapp 1	1 688	0	-1 688
Närlundaskolan etapp 2	49 131	44 305	-4 826
Närlundaskolan markarbeten	65	3 270	3 205
Åsbro förskola	21 058	20 000	-1 058
Sågarvallen Åsbro moduler	1 478	500	-978
Askersund förskola	5 108	20 105	14 997
Hammars skola, förskola	22 735	20 200	-2 535
Närlunda ny idrottshall	47 678	42 500	-5 178
Sjöängen utveckling foajé	395	516	121
Sjöängshallen nytt golv	92	154	62
Exploatering Gustavslund etapp 1 och 2	21 496	23 224	1 728
Investeringar enligt reinvesteringsplan 2022	1 235	378	-857
Investeringar enligt reinvesteringsplan 2023	9 874	9 000	-874
Fastighetsförvärv	450	3 000	2 550
Rådhuset, ny teknik	0	370	370
E-arkiv utveckling Platina	208	240	32
AME, inventarier ny lokal	810	730	-80
Kommunens webbplats	159	379	220
Evenemangstavlor	0	220	220
Rådhuset inventarier	49	100	51
Skrivare/kopiatorer	142	142	0
Totalt kommunstyrelsen	183 851	189 333	5 482
Exploateringsprojekt bostäder	0	4 150	4 150
Asfalt, gator, vägar, broar, belysning	6 477	7 745	1 268
Anläggningar, bad- och lekplatser	1 047	4 643	3 596
Gata, mark och park	38	2 908	2 870
Maskiner och fordon	4 464	5 161	697
Utrustning serviceavdelningen	825	900	75
Totalt tekniska nämnden skattekollektivet	12 851	25 507	12 656
Nya distributionsnät och anslutningar	663	100	563
Förnyelse ledningsnät	19 845	16 700	3 145
Vatten- och avloppsverk	3 580	9 070	5 490
Maskiner och inventarier	115	2 001	1 886
Totalt tekniska nämnden avgiftskollektivet	24 203	27 871	3 668
Ungas fritid	77	450	373
Kameraövervakning Sjöängen	0	250	250
Utlåningsautomater	234	280	46
Inventarier	37	100	63
Musikinstrument	25	100	75
Elevadministration Kulturskolan	64	100	36
Totalt tekniska nämnden kultur mm	437	1 280	843
Närlundaskolan möbler och digital utrustning	3 729	4 910	1 181

Inventarier	171	426	255
Teknisk utrustning	221	221	0
Sjöängen anpassad grundskola	132	200	68
Sågarvallens förskola ljuddämpning	32	32	0
Skrivare	261	261	0
Totalt barn- och utbildningsnämnden	4 546	6 050	1 504
Wifi Smedsgården	25	100	75
Sängar och lyftar	88	255	167
Möbler och inventarier	76	250	174
Bilar	0	300	300
Förvaringstält	243	230	-13
Skrivare	138	207	69
Verksamhetssystem	278	700	422
IT-teknik	0	265	265
Bladderscan	72	100	28
Totalt socialnämnden	920	2 407	1 487
Verksamhetssystem	305	181	-124
Drönare	19	156	137
Inventarier nya lokaler	836	700	-136
Ecos2	344	0	-344
Skrivare	31	0	-31
Totalt samhällsbyggnad	1 535	1 068	-467
Totalt kommunen	228 341	253 515	25 174

7. Nämnder

7.1 Kommunstyrelsen

Översikt av verksamhetens utveckling

Krisberedskap, säkerhetsskydd, civilt försvar och informationssäkerhet

Det förändrade säkerhetsläget som en följd av kriget i Ukraina, ett förändrat säkerhetsläge generellt, konsekvenser av pågående klimatförändringar och händelser i den egna verksamheten sätter fokus på behovet av att utveckla kommunens krisberedskap och säkerhetsskydd.

Under året har en Risk och sårbarhetsanalys och andra styrdokument tagits fram. En stor vattenläcka i januari satte fokus på behovet av att utveckla krisberedskapen. Utbildningar i stabsmetodik och kriskommunikation har genomförts. Syftet är att stärka kommunens förmåga att förhindra och hantera kriser.

Kommunikation

Webbplatserna www.askersund.se och www.visitaskersund.se har lanserats. Den senare nominerades dessutom i klassen "Bästa marknadsförande webbplats" i Sitevision Awards. Under slutet av året har arbetet inletts med ett nytt intranät för kommunen, något som beräknas vara klart under första halvåret 2024.

Under året har ett samarbete förts med HR-avdelningen för att samordna kommunens rekryteringsmarknadsföring. Nya verksamhetsbilder för användning vid exempelvis rekrytering har tagits fram, främst inom områdena skola, förskola och äldreomsorg.

Händelser av väsentlig betydelse

En stor vattenläcka inträffade i januari. Allt fungerade väl men händelsen satte fokus på behovet av att utveckla krisberedskapen.

Den skärpning av arbetstidslagen som trädde i kraft från 1 oktober 2023, där undantag från 11 timmar dygnsvila inte längre är möjlig, påverkar alla verksamheter mer eller mindre och som under året inneburit mycket extraarbete för många verksamheter.

Ekonomi

Resultatet för nämnden visar ett underskott vid årets slut på -6 018 tkr. I underskottet ligger nedskrivning rivna lokaler Närlundaskolan, -3 550 tkr, samt realisationsförlust vid fastighetsförsäljning, -1 900 tkr. För kommunstyrelsens ordinarie verksamheter visar resultatet ett underskott på -568 tkr.

Väsentliga personalförhållanden

Inom kommunstyrelsens olika verksamheter är det över lag en stabil personalsituation. Den totala sjukfrånvaron inom kommunledningsförvaltningen minskade något 2023 i jämförelse med 2022 (5,89 procent 2023 mot 6,34 procent 2022).

(tkr)	2023	2022	2021
Intäkter	50 089	46 287	52 867
Kostnader	-223 379	- 218 649	-211 669
varav personalkostnader	-42 792	-44 121	-46 521
varav kapitalkostnader	-30 589	-31 638	-28 433
Nettokostnader	-173 290	-172 362	-158 802
Budgetram	-167 272	169 733	160 223
Budgetavvikelse	-6 018	-2 629	1 421

Förväntad utveckling

Förändringar inom arbetsrätten har bidragit till att den 1 oktober träder nya regler om dygnsvila i kraft. Huvudregeln är att alla medarbetare i kommuner och regioner ska ha minst 11 timmars sammanhängande dygnsvila under varje 24-timmarsperiod, och att arbetspass ska följas av dygnsvila. Det kan komma att innebära ett ökat behov av personal inom vård- och omsorg samt funktionsstöd då arbetstidsförläggningen måste genomgå en betydande förändring.

7.2 Kultur- och tekniknämnden

Tekniska verksamheter

Översikt av verksamhetens utveckling

Gällande verksamheten *Gata, park och servicevaktmästare* finns mindre avvikelser från budget på flertal poster, ett tecken på att fördyringar sker inom alla områden vid köp av såväl förbrukningsmaterial som tjänster. Mer betydande avvikelser ses inom vinterväghållningen där vintersäsongen, både tidigt och sent 2023, har haft flertal snöfall och behov av halkbekämpning. I möjligaste mån försöker verksamheten styra åtgärder till ordinarie arbetstid för att minska kostnader men framkomlighet och trafiksäker är fortsatt prioriterade.

Inom verksamheterna för serviceavdelningen - *Måltid och Städ* - kan under året särskilt noteras fortsatt stigande livsmedelspriser där utfallet överstiger 10 000 tkr och således överstiger budget med ca 1 600 tkr. Priserna verkar i slutet av året dock ha stabiliserats något. Det under 2023 erhållna tillskottet om ca 400 tkr för livsmedel, återhållsamhet gällande vikarier samt även intäkter över budget särskilt kopplat till den interna försäljningen till socialförvaltningen (Matilda) bidrar dock till att nettoavvikelsen gällande livsmedel inte får full resultatpåverkande effekt.

Händelser av väsentlig betydelse

Närlunda skolan är nu klar och all verksamhet är i gång. Närlundaskolan är därmed den matsal där flest elever äter dagligen och förvaltningens enskild största städobjekt. Invigning av det nya mottagningskök i Hammar skolan har ägt rum och köket beräknas bli helt färdig under våren.

Ekonomi

(tkr)	2023	2022	2021
Gata-park avdelningen	-1 135	137	-3 327
Förvaltningsövergripande	-359		
Serviceavdelningen	-663	-130	1 730

Tekniska verksamhetens skattekollektiv redovisar totalt en budgetavvikelse för 2023 på -2 157 tkr.

(tkr)	2023	2022	2021
Intäkter	57 720	72 722	54 487
Kostnader	-94 501	-102 116	-84 423
Varav personalkostnader	-49 719	-45 955	-46 187
Varav kapitalkostnader	-10 156	-9 569	-10 602
Nettokostnader	-36 781	-29 394	-26 933
Budgetram	-34 624	29 401	25 339
Budgetavvikelse	-2 157	7	-1 597

Underskottet på serviceavdelningen är till stora delar inflationsrelaterat då livsmedelspriser blivit avsevärt högre. På tekniska avdelningen står snöröjning och halkbekämpning för de största underskotten

Investeringarna uppgick till 12 851 tkr där asfalteringen stod för 6 477 tkr och inköp av maskiner/fordon stod för 4 464 tkr. Investeringsbudgeten var 25 507 tkr för 2023.

Väsentliga personalförhållanden

Måltids- och stadenheterna har fortsatt svårt med bemanning vid sjukdom/frånvaro. På sikt kan vikariebristen påverka kvaliteten negativt samt att arbetsbelastningen på personalen blir stor. Under 2023 har dock antal obokade pass varit färre än under 2022.

Gata-Parkavdelningen har en slimmad organisation varför det är problematiskt att få en hållbar bemanning såväl över sommarperioden under personalens semesterperiod samt under vintersäsong för beredskap för vinterväghållning. Sårbarheten har varit mycket kännbar i slutet av året i och med det stora antalet snöfall i kombination med regler för dygnsvila

Förväntad utveckling

Under 2023 inleddes ett pilotprojekt med lägenhetsstäd på Smedsgården som efter utvärdering har beslutats att utökas och ska omfatta hela Smedsgården. Projektet innebär att personal från stadenheten utför lägenhetsstäd hos boende i stället för att vårdpersonal gör detta. Uppdrag finansieras med internt köp.

VA-verksamheten

Översikt av verksamhetens utveckling

Under 2023 har 19 anslutningar tillkommit vilket resulterar i totalt 3 197 abonnenter. Verksamheten har som föregående år påverkats av högre priser kopplade till flertalet av de tjänster och förbrukningsvaror man använder, exempelvis ledningsmaterial, kemikalier och drivmedel samt att kostnad för slamtransporter ha ökat avsevärt. Kostnadsökningar möts av lägre personalkostnader framför allt till följd av vakanser.

Händelser av väsentlig betydelse

Arbetet med förnyelse och drifteffektiviseringar har i huvudsak följt fastställd plan. Fokus har till viss del riktats mot spillvattenledningar för att minska mängden inläckande tillskottsvatten.

Större enskilda projekt som genomförts under året är ledningsförnyelse Stöökagatan i Askersund, förnyelse av ledning och högreservoar vid Lidan i Åmmeberg och ledningsförnyelse Gårdsjögatan till Närlunda skola. Förnyelsetakten överträffar målen i förnyelseplanen tack vare att grävning fria och kostnadseffektiva metoder (relining) har använts.

Hammars avloppsreningsverk har genomgått större renovering i lokaler och drifteffektiviseringar. Askersunds reningsverk har även genomgått mindre renoveringar samt att personalutrymmen i Åsbro har renoverats. Energieffektiviseringar har gjorts på alla anläggningar i form av värmepumpar.

I januari 2023 inträffade en stor vattenläcka på huvudledningen i Harge som medförde att 70 % av kollektivets abonnenter mer eller mindre blev utan dricksvatten under drygt ett dygn. Verksamheten påverkades under sensommar och höst av många översvämningar som ledde till ökade driftstörningar på ledningsnätet genom haverier och stopp.

Ekonomi

Intäkterna består framförallt av bruksavgifter, periodiserade anläggningsavgifter samt ersättning för slamdestruktion och uppgår till totalt 40 116 tkr efter att 375 tkr använts till att minska abonnenternas skuld till kollektivet.

Resultatutjämningsfonden var vid årets början en fordran på abonnenterna på 632 tkr. Per 2023-12-31 har den fordran minskat till 257 tkr. Fonden skall återställas under en treårsperiod och det sker genom effektiviseringar och taxehöjningar.

Resultaträkning VA		
	2023	2022
Verksamhetens intäkter	40 116	36 619
Kostnader	-28 168	-26 307
Avskrivningar	-9 099	-8 839
Verksamhetens nettokostnader	2 849	1 473
Finansnetto	-2 849	-1 473
Årets resultat	0	0

Balansräkning VA-kollektivet		
	2023	2022
Tillgångar		
Anläggningstillgångar		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	214 002	198 653
Maskiner och inventarier	3 406	3 652
Summa anläggningstillgångar	217 408	202 305
Omsättningstillgångar		
Kortfristiga fordringar	2 932	3 307
<i>-varav fordran på abonnenterna</i>	<i>257</i>	<i>632</i>
Summa omsättningstillgångar	2 932	3 307
Summa tillgångar	220 340	205 612
Eget kapital och skulder		
Långfristiga skulder	187 456	175 233
Kortfristiga skulder	32 884	30 379
Summa eget kapital och skulder	220 340	205 612

Förväntad utveckling

Avdelningen utökas med en enhetschef i början på året 2024 och två tekniker kommer anställas under våren för att täcka upp pensionsavgångar.

Antalet abonnenter anslutna till de kommunala VA-tjänsterna förväntas öka under kommande år, framför allt i de pågående och planerade exploaterings- och utbyggnadsområdena. I och med arbete med vattentjänstplanen kommer troligen ytterligare områden identifieras där va-huvudmannen kan komma att ha en skyldighet att ansvara för va-försörjning.

I och med förstärkt kapacitet i förmåga att identifiera behov av förnyelse, förbättringar och utveckling av verksamhet kommer behovet av såväl drift- som investeringsmedel att öka. Ett ekonomiskt utrymme som är nödvändigt för att säkerställa arbetsmiljö, lagstiftarens krav, effektiv drift och en långsiktigt hållbar va-anläggning. Finansiering av nödvändiga åtgärder sker med intäkter från va-kollektivet varför taxehöjningar är att vänta.

Kultur, evenemang och fritid

Översikt av verksamhetens utveckling

Förvaltningens verksamheter främjar aktiviteter och möten mellan människor där ambitionen att nå fler invånare och besökare har fortsatt under året. Förvaltningens interna arbete har resulterat i ett ökat HME-index (hållbart medarbetarengagemang) och lägre sjukskrivningstal. Undersökningen Liv och hälsa ungar visar en positiv trend av fysisk aktivitet/rörelse i kommunen: De som rör sig i snitt mer än 60 min/dag har ökat i procentenheter för respektive kön och de som rört sig mindre än 30 min/dag har minskat i procentenheter för respektive kön.

Statistik från 2023 visar bland annat att:

- antal utlån på biblioteket har ökat,
- antal elevplatser på kulturskolan var fler än föregående år,
- antal sålda biljetter till Sjöängen inklusive bio har ökat,
- antal möten på Sjöängen har ökat.

Avtal har skrivits med myndigheten Statens servicecenter om etablering av ett servicekontor i foajén på Sjöängen.

Händelser av väsentlig betydelse

Projektet för att öka den fysiska aktiviteten – ÖKA! – har fortsatt med RF SISU och Sydnärkes Folkhälsoteam. Danspunkt Askersund har etablerats på Sjöängen i samverkan med Region Örebro län.

Ekonomi

Förvaltningen för kultur, evenemang och fritid visar en positiv avvikelse på 763 tkr. Detta beror i huvudsak på: -Antal ansökningar av föreningsbidrag. -Utökning av budgetram för kulturskola som ej fått full genomslagskraft p.g.a. att nytt ämne ej startat.

(tkr)	2023	2022	2021
Intäkter	3 418	1 501	1 357
Kostnader	-27 035	-17 728	-15 849
Varav personalkostnader	-11 916	-8 188	-7 707
Varav kapitalkostnader	-313	-307	-314
Nettokostnader	-23 617	-16 227	-14 492
Budgetram	-24 380	16 135	15 472
Budgetavvikelse	763	-92	980

Väsentliga personalförhållanden

En medarbetarundersökning genomförs på hösten varje år. 2023 hade förvaltningen för kultur, evenemang och fritid en svarsfrekvens på 86,4% (2022: 94,7%). Förvaltningens HME-index – Hållbart medarbetarengagemang – blev 91 av 100 (2022: 87). Askersunds kommuns totalindex 2023 var 76.

Förväntad utveckling

En ny lokal för ungdomsverksamhet bör hittas inom en snar framtid. Ett alternativ för motorburen ungdomskultur behövs också.

Kommunens geografiska struktur kan vara ett hinder för att barn och unga ska kunna delta i kulturskolan undervisning. Kollektivtrafiken i kommunen är också en orsak till att flera elever inte kan stanna efter skoldagen för kulturskoleundervisning.

Kulturhuset Sjöängen är öppet för alla invånare och besökare - med låga trösklar och högt i tak. Här kan man träffas både planerat och spontant. Arrangemangen ”Torsdagar på Sjöängen” och ”Somarmusik i hamnen” har fri entré.

7.3 Sydnärkes miljö- och byggnämnd

Översikt av verksamhetens utveckling

Digitalisering och nya e-tjänster har lett till effektiviseringar. Antalet bygglovansökningar har minskat i jämförelse med ”all time high” 2022. Fortsatt stor efterfrågan på detaljplaner och geografisk information. Inga större volymförändringar för förvaltningens miljöavdelning.

Händelser av väsentlig betydelse

2023 innebar en helt ny nämnd. Tidigare Sydnärkes miljönämnd och Sydnärkes byggnämnd ersattes av Sydnärke miljö- och byggnämnd. 2023 är första året med gemensam VP, budget, ekonomiadministration, mål och budgetuppföljning. Utöver tidigare ansvarsområden fick nämnden också ansvar för alkohol- och tobakstillsynen. Denna tillsyn sköts som tidigare av handläggare vid Tillståndsenheten, Hallsbergs kommun genom avtalssamverkan.

I och med att den nya nämndens skapades avvecklades nämndadministrationen åt Sydnärkes byggnämnd från Askersunds kommuns kommunledningskontor. Nämndadministrationen finns nu, som tidigare för Sydnärkes miljönämnd, hos Samhällsbyggnad Sydnärkes stab. Stödet för arbetet med miljödiplomering, som staben ansvarat för, har avvecklats i samråd med de tre kommunledningarna. Staben har under våren lagt ned mycket tid på att lägga in information till Askersunds kommuns nya hemsida.

Ekonomi

Verksamheten gör 2023 ett överskott med 585 tkr. Underskottet fördelas på de tre medlemskommunerna med Askersund 186 tkr, Lekeberg 242 tkr och Laxå 157 tkr.

Förklaringar till redovisat resultat kan översiktligt förklaras av att avdelningen för fysisk planering haft betydligt lägre kostnader för konsultarvoden än budgeterat samt att avdelningen för bygglov haft obudgeterade intäkter kopplat till byggsanktionsavgifter. Det noteras vidare att miljöavdelningens intäkter understiger de budgeterade, vilket dock till viss del vägs upp av lägre personalkostnader. Avslutningsvis kan resultatet även förklaras av en allmän återhållsamhet gällande deltagande på kurser, genomförande av planeringsdagar samt övriga förvaltningsgemensamma inköp.

Hela nämnden,(tkr)	2023	2022	2021
Intäkter	20 568	24 515	17 562
Kostnader	-26 733	-29 366	-22 039
varav personalkostnader	-18 306	-19 641	-17 259
varav kapitalkostnader	-341	-73	-1
Nettokostnader	-6 165	-4 850	-4 477
Budgetram	6 750	3 560	3 269
Budgetavvikelse	585	-1 290	-1 208

Väsentliga personalförhållanden

Den tillfälliga lösningen med bemanningskonsult som avdelningschef för miljöavdelningen har avslutats i och med en ordinarie miljöchef kommit på plats. Det konsultstöd som använts för verksamhetsutveckling, digitalisering och bygglovsadministration har avvecklats under året.

Förväntad utveckling

Det ansträngda ekonomiska läget kommer påverka utvecklingstakt och möjligheter till ytterligare digitalisering i framtiden. Det riskerar även att den positiva trenden med minskade sjukskrivningar och HME-index bryts genom att påverka arbetsmiljö, trivsel och arbetsplatsens attraktivitet negativt. Den nya livsmedelslagstiftningen träder i kraft 1 januari 2024 vilket påverkar livsmedelstillsynen. En ny riskklassningsmodell och kraven på efterhandsdebitering kommer att leda till minskade intäkter och minskat personalbehov inom området.

7.4 Barn- och utbildningsnämnden

Översikt av verksamhetens utveckling

Samverkan

Tidiga och samordnade insatser till barn och unga gynnar deras utveckling, har stor potential att skapa förutsättningar för framtida välmående, och innefattar också ett betydande samhällsekonomiskt värde. För att uppnå ett långsiktigt och hållbart arbete för barn och unga krävs systematiskt arbete. Samverkan sker även systematiskt kring proaktiva och hälsofrämjande insatser för vuxna och äldre. Under hösten 2023 konkretiserade socialförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen och förvaltningen för kultur, evenemang och fritid samverkansarbetet för invånare i alla åldrar genom att utveckla att se över strukturer och gemensamma mål. Arbetet kommer fortsätta och fördjupas under 2024.

Skolsociala team

Under hösten 2023 påbörjades ett arbete med att utveckla ett skolsocialt team. Skolsocialt team är en grupp personal från skolan och socialtjänsten som samverkar för trygghet och ökad studiero och för att öka elevernas närvaro i skolan. Målgrupp är elever med upprepade eller längre frånvaro och som riskerar att inte nå målen i utbildningen.

Händelser av väsentlig betydelse

Innan skolavslutningen, vid jul, hösten 2022 drabbades Sjöängskolan av grov skadegörelse med en stor vattenskada som följde. Skolan var tvungen att stänga tidigare vilket medförde att vårterminen blev förlängd för elever på Sjöängskolan. Vattenskadan påverkade i stor omfattning Sjöängskolans administrativa delar under flera månader vårterminen 2023.

En första utvärdering av den nya organisationen i förskolan har skett av extern utredare. Utvärderingen har presenterat för förskolans chefer samt för alla medarbetare inom förskolan. De områden som i utvärdering framkom behöver utvecklas har givits i uppdrag till förskolans chefer och medarbetare att gemensamt jobba vidare med.

Ekonomi

Barn- och utbildningsnämnden uppvisar ett negativt resultat på -2 417 tkr.

Det är främst personalkostnader inom grundskolan som genererar underskott. Även IT-relaterade kostnader som licenser och utrustning har bidragit till underskottet.

(tkr)	2023	2022	2021
Intäkter	29 205	29 329	28 576
Kostnader	-271 251	-251 096	-241 373
Varav personalkostnader	-183 350	-167 968	-159 853
Varav kapitalkostnader	-1 678	-960	-933
Nettokostnader	-242 046	-221 767	-212 797
Budgetram	239 629	222 839	216 377
Budgetavvikelse	-2 417	1 072	3 580

Väsentliga personalförhållanden

Sjukfrånvaron har sjunkit på helår men fortsatt legat på en högre nivå än innan pandemin. Utbrott av olika influensor samt särskild händelse på Sjöängskolan under våren har påverkat sjukfrånvaron för medarbetare negativt.

Förväntad utveckling

1 januari 2025 kommer ett nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare att upprättas. Riksdagen har beslutat om nya bestämmelser i skollagen som innebär att det inom skolväsendet ska finnas ett nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare. Syftet är att utveckla undervisningens kvalitet, stärka professionerna, öka yrkenas attraktionskraft och på detta sätt öka likvärdigheten i utbildningen för eleverna. Huvudmannens befintliga skyldighet att se till att personalen ges möjligheter till kompetensutveckling preciseras också till viss del.

Förvaltningen ser att ökade behov inom särskola vilket kommer att innebära ökade kostnader. Det finns ett stort behov av en resursmodell för grundsärskolan och LSS fritids som utgår från volym då behovet ökar och kostnaderna är stor.

7.5 Socialnämnden

Översikt av verksamhetens utveckling

Under årets inledande månader har fokus varit på att identifiera vilka strategiska frågor som behöver prioriteras och vad som krävs för att skapa organisatoriska förutsättningar kopplat till socialnämndens uppdrag. Socialförvaltningen behöver ställa om från en reaktiv till proaktiv organisation för att klara välfärdens utmaningar på kort och lång sikt. Det är ett långsiktigt arbete som kräver uthållighet, förändring av arbetssätt och metoder, prioritering samt hög grad av samverkan och samarbete både internt och externt.

Det övergripande målet har varit att skapa en organisation som ger bra förutsättningar för måluppfyllnad och som har mandat och förmåga att bedriva utveckling och förändring i kombination med ett ständigt lärande. Det här är ett långsiktigt arbete, som har varit prioriterat under året, och där effekten av omställningen kommer att komma över tid.

Organisatoriska förändringar som är verkställda under året är att dela på verksamhetsområde vård och omsorg och funktionsstöd till två verksamhetsområden och rekrytering av verksamhetschefer till respektive område har genomförts. En ny enhet för bemanning och planeringsstrategiska frågor har skapats. Beslut avseende att föra samman verksamhetsområde funktionsstöd och individ och familjeomsorg har tagits och kommer att verkställas första kvartalet 2024. Professionen förste biståndshandläggare har införts med målbilden att kvalitetssäkra myndighetsutövningen samt förbättra förutsättningarna inom biståndsenheten. De organisatoriska förändringarna som är genomförda bidrar även till att förbättra förutsättningarna för socialförvaltningens chefer.

Händelser av väsentlig betydelse

Bemanningssituationen inom vård och omsorg är fortsatt ansträngd. Det blir allt svårare att rekrytera personal och särskilt personal med rätt kompetens. Att kunna attrahera och rekrytera personal med rätt kompetens är inte en utmaning enbart för vård och omsorg utan det är en förvaltningsövergripande utmaning. Aktuell situation i kombination med fortsatt relativt hög sjukfrånvaro påverkar både det ekonomiska utfallet, arbetsmiljön samt kvalitén på verksamheten.

Ekonomi

Socialförvaltningen visar efter år 2023 ett ekonomiskt underskott om -25 093 tkr.

Det är framför allt personalkostnaderna inom äldreomsorgen och funktionsstöd som redovisar underskott. Även kostnaderna för inhyrd personal har varit höga under året. Inom individ- och familjeomsorgen har kostnaderna för placeringar av barn och unga samt kostnaderna för ekonomiskt bistånd överskridit budgeten.

(tkr)	2023	2022	2021
Intäkter	72 287	68 205	65 133
Kostnader	-393 330	-365 087	-336 765
Varav personalkostnader	-279 215	-256 233	-235 460
Varav kapitalkostnader	-2 089	-1 999	-1 918
Nettokostnader	-321 043	-296 882	-271 633
Budgetram	295 950	276 530	264 549
Budgetavvikelse	-25 093	-20 352	-7 084

Väsentliga personalförhållanden

Sjukfrånvaron har sjunkit sedan föregående år likaså personalomsättningen. Det är en positiv utveckling, som ger socialförvaltningen förbättrade förutsättningar i det strategiska och långsiktiga arbetet. En gränsättande faktor i det fortsatta arbetet är dock den begränsade tillgången till HR resurs då det är en nödvändig kompetens i arbetet med att minska sjukfrånvaron och i det aktiva arbetet med rehabiliterande insatser.

Förväntad utveckling

Den demografiska utvecklingen med allt fler äldre i relation till färre i arbetsför ålder innebär att färre ska försörja fler och det innebär att vi kommer att behöva göra stora förändringar inom socialförvaltningen kommande år. Det kommer inte att finnas personal för att utföra den vård och omsorg och andra insatser som vi är vana vid att se idag. Digitala lösningar måste komplettera personella resurser. Frågan om vad som är det kommunala ansvaret och vad som blir individens egna ansvar måste ställas samt vilken servicenivå som är rimlig när resurserna ska räcka till fler. I det arbetet behöver de vägledande riktlinjerna som nämnden beslutar om uppdateras.

8. Verksamheten i bolag, förbund och gemensamma nämnder

8.1 Askersund Rådhus AB

Översikt av verksamhetens utveckling

Askersunds Rådhus AB har till föremål för sin verksamhet har till föremål för sin verksamhet att förvalta aktierna i Askersunds kommuns bolag och svara för gemensam organisation av bolagen.

Bolaget som har sitt säte i Askersund är moderbolag till Askersunds bostäder AB (556432-8119), Askersunds Industrifastigheter AB (556265-8954). Ägaren, Askersunds kommun, utser ledamöter och suppleanter i koncernens bolag.

Bolaget är helägt av Askersunds kommun.

Händelser av väsentlig betydelse

Bolaget har under året följt utvecklingen i de två dotterbolagen och haft ägardialoger med VD och styrelserepresentanter.

Ekonomi

Moderbolagets resultat uppgick under året till 18 tkr (-1 tkr). Bolagets balansomslutning uppgick till 148,2 mkr (148,2 mkr). Det egna kapitalet uppgick till 128,1 mkr (128,1) och låneskulden 20,0 mkr (20,0).

Resultaträkning, tkr		
	2023	2022
Intäkter	108	96
Kostnader	-45	-53
Avskrivningar	0	0
Rörelseresultat	63	43
Finansiella poster	-45	-44
Resultat före disp och skatt	18	-1
Dispositioner och skatt	0	0
Årets resultat efter skatt	18	-1

Balansräkning, tkr		
	2023	2022
Tillgångar		
Anläggningstillgångar		
Finansiella anläggningstillgångar	147 900	147 900
Summa anläggningstillgångar	147 900	147 900
Omsättningstillgångar		
Kortfristiga fordringar	308	296
Kassa och bank	13	0
Summa omsättningstillgångar	321	296
Summa tillgångar	148 221	148 196
Eget kapital och skulder		
Eget kapital	128 160	128 142
Avsättningar	0	0
Skulder		
Kortfristiga skulder	20 061	20 054
Summa skulder	20 061	20 054
Summa eget kapital och skulder	148 221	148 196

Framtida utveckling

Askersunds Rådhus AB är i grunden ett stabilt bolag men som påverkas av dotterbolagens förutsättningar. Bolaget kommer aktivt fortsätta följa utvecklingen i dotterföretagen.

8.2 Askersunds bostäder AB

Översikt av verksamhetens utveckling

Askersunds bostäder är Askersunds Rådhus AB helägda bostadsbolag sedan 2017-12-31.

Bolaget ska äga och långsiktigt förvalta hyresbostäder och lokaler och enligt ägardirektivet vara ett kraftfullt och initiativrikt bostadsföretag och som sådant:

- vara ett attraktivt boendialternativ i Askersunds kommun.
- i all verksamhet eftersträva en social, ekonomisk och miljömässigt hållbar utveckling, verka för integration samt ökat inflytande på boendet.
- ha en jämn investeringstakt med nyskapande för de grupper som efterfrågar detta. Målet är att erbjuda bostäder till hyresgästernas varierande behov och med god kvalitet.
- att aktivt delta i kommunens utvecklingsarbete, medverka till att en god service finns i kommunens olika delar, i samverkan med kommunen motverka segregation och främja en god gemenskap och trygghet i kommunens olika områden.
- ska arbeta efter ett tillgänglighetsperspektiv.

Bolaget förvaltar kommunala verksamhetsfastigheter i enlighet med upprättat förvaltningsavtal.

Händelser av väsentlig betydelse

Uthyrningsbar bostadsyta uppgick under året till 65 534 m² (65 534 m² föregående år), 6 695 m² (6 695 m²) lokalyta samt 3 229 m² garage. Antalet lägenheter var 995 (996). De kommunala fastigheterna i förvaltningsuppdraget uppgår till 45 747 m². Det löpande underhållet av dessa uppgick under året till 70,76 kr/m².

För år 2023 höjdes hyrorna enligt överenskommelse med hyresgästföreningen i två etapper. 2,2% från 1/1 och 2,2% den 1/7. Höjningen av de lokaler som omfattas i förvaltningsuppdraget är 4,0%.

Investeringar under året har uppgått till 6 275 tkr (60 478 tkr). Lägenhetsunderhållet har utförts enligt underhållsplan.

Ekonomi

Årets resultat uppgick till -6 908 tkr (-9 293 tkr), en avvikelse mot budget med -3 447 tkr. Bolagets balansomslutning uppgick till 633 mkr (635 mkr). Det egna kapitalet uppgick till 28,0 mkr (34,9 mkr) och låneskulden 563 mkr (553 mkr).

Resultaträkning	2023	2022
Intäkter	129 260	117 107
Kostnader	-97 459	-92 230
Avskrivningar	-21 104	-28 506
Rörelseresultat	10 697	-3 629
Finansiella poster	-16 630	-7 738
Årets resultat före skatt	-5 933	-11 367
Dispositioner och skatt	-974	2 074
Årets resultat efter skatt	-6 908	-9 293

Balansräkning, tkr	2023	2022
Tillgångar		
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	612 667	627 496
Finansiella anläggningstillgångar	152	157
Summa anläggningstillgångar	612 819	627 653
Omsättningstillgångar		
Kortfristiga fordringar	12 322	6 978
Lager	342	476
Kassa och bank	7 733	0
Summa omsättningstillgångar	20 396	7 455
Summa tillgångar	633 215	635 108
Eget kapital och skulder		
Eget kapital	27 994	34 902
Avsättningar	8 615	7 746
Skulder		
Långfristiga skulder	563 007	553 007
Kortfristiga skulder	33 599	39 453
Summa skulder	596 606	592 460
Summa eget kapital och skulder	633 215	635 108

Framtid

Bolaget har sänkt lägenhets och fastighetsunderhåll i 2024-års budget med 50%. Bolaget verkar på en hyresmarknad i balans. Med nuvarande höga ränteläge kan bolaget inte nyproducera några lägenheter de kommande åren. Vidare kommer man under åren 2024-2025 inte att nyteckna några lån för investeringar utan alla investeringar ska egenfinansieras. Detta innebär att vissa tänka investeringar minskar eller skjuts framåt.

8.3 Askersunds industrifastigheter AB

Översikt av verksamhetens utveckling

Askersunds Industrifastigheter är helägt av Askersunds Rådhus AB sedan 2017-12-31 och har till syfte att tillhandahålla fastigheter och lokaler till näringsverksamhet. Askersunds Kommunfastigheter är sedan 28 dec 2022 fusionerat med bolaget. Bolaget äger och förvaltar 18 680 m² lokalyta i Askersund och Åsbro.

Händelser och väsentlig betydelse

Bolaget har under året färdigställt om- och tillbyggnad av Närlunda 1:215. Vidare har man under året startat upp och drivit byggnation av 3 500 m² industribyggnad på fastigheten Åsbro 1:396. Fastigheterna har underhållits enligt plan. Verkstaden 13 har under året varit ute till försäljning.

Ekonomi

Årets resultat uppgår till -3 141 tkr (-511) främst hänförligt till kraftigt ökade räntekostnader. Anläggningstillgångar och kostnader har ökat under 2023. Detta beror på ovan nämnda om och tillbyggnad samt en större vattenskada på Närlunda 1:198. Verkstaden 13 har varit outhyrd. Kassaflödet är stabilt. Soliditet uppgår till 4,7 % (8,9).

Framtid

Bolaget kommer under kvartal 1 2024 att färdigställa byggnationen på Åsbro 1:396. En förstudie görs om att omvandla Verkstaden 13 till ca 1 300 m² administrativa lokaler. Bolaget är drivande i att få fram detaljplanelagd industrimark i kommunen. 2024 kommer att vara ett år med högt ränteläge.

Resultaträkning		
	2023	2022
Intäkter	11 998	10 387
Kostnader	-5 273	-5 823
Avskrivningar	-3 854	-3 284
Rörelseresultat	-9 127	-9 106
Finansiella poster	-6 000	-1 689
Årets resultat före skatt	-3 129	-408
Dispositioner och skatt	-12	-103
Årets resultat efter skatt	-3 141	-511

Balansräkning, tkr		
	2023	2022
Tillgångar		
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	185 058	135 458
Finansiella anläggningstillgångar	0	228
Summa anläggningstillgångar	185 058	135 686
Omsättningstillgångar		
Kortfristiga fordringar	2 991	1 356
Kassa och bank	3 623	0
Summa omsättningstillgångar	6 614	1 356
Summa tillgångar	191 672	137 042
Eget kapital och skulder		
Eget kapital	9 080	12 222
Skulder		
Långfristiga skulder	176 250	116 250
Kortfristiga skulder	6 342	8 570
Summa skulder	182 592	124 820
Summa eget kapital och skulder	191 672	137 042

8.4 Sydnärkes Utbildningsförbund

Översikt av verksamhetens utveckling

Sydnärkes Utbildningsförbund är ett kommunalförbund med medlemskommunerna Askersund, Hallsberg och Laxå. Förbundets uppdrag är att tillhandahålla gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, grundläggande och gymnasial vuxenutbildning, anpassad gymnasieskola för vuxna, svenska för invandrare samt uppdragsutbildning. Uppdraget omfattar samtliga utbildningar i egen regi samt de som köps hos andra utbildningsanordnare, såväl kommunala som fristående.

Händelser av väsentlig betydelse

Det ekonomiskt ansträngda läget har även påverkat förbundets likviditet som ätits upp av negativa resultat samt uteblivna ersättningar från Migrationsverket. Efter domslut i högsta förvaltningsdomstolen så har nu medel börjat att betalas ut från Migrationsverket och processen gentemot Migrationsverket i de fall förbundet anser sig blivit felbehandlat fortsätter. Under året har förbundets tidigare förbundsdirektör gått i pension och en ersättare rekryterats. Ett antal mycket allvarliga säkerhetsincidenter runt om i Sverige har haft en direkt påverkan för våra verksamheter då mycket fokus har lagts på säkerhetsarbete, såsom arbete kring skalskydd men även i form av policys, rutiner och övningar. Förbundet har en, över tid, stabil andel elever från medlemskommunerna som väljer att förlägga sina gymnasiestudier inom förbundets verksamhet. Det är cirka 70 % av eleverna som studerar vid Alléskolan.

Ekonomi

Förbundet redovisar ett underskott på -19 036 tkr, som kan härledas till inflationen och ökade kostnader för pensioner och räntor som orsakat en obalans i budgeten. Förbundet har över tid arbetat med att genom olika insatser och åtgärder effektivisera verksamheten för att uppnå en budget i balans. Målsättningen är att förbundet ska ha en ekonomi i balans.

Framtid

Vi ser en förändrad demografiutveckling med mindre elevkullar i framtiden och ökade pensionsavgångar i verksamheten. Då arbetskraften minskar i samhället de kommande tio åren ställer det utmaningar till gällande kompetensförsörjning. Det finns även förändringar som sker i de lagar som påverkar vår verksamhet såsom exempelvis arbetet kring dimensioneringen av både gymnasieskolan och vuxenutbildningen. En omställning har initierats för att matcha utbildningsutbudet och arbetsmarknadens behov. Utifrån förbundets ekonomiska situation är det en utmaning att följa våra underhållsplaner, avseende lokaler, vilket i förlängningen kan medföra ett eftersatt underhåll. En regelbunden planering sker för ett effektivare nyttjande av våra lokaler. Antalet ungdomar utan fullständig behörighet till gymnasiet riskerar även fortsättningsvis att vara högt, och innebär stora kostnader till följd av omfattande stödinsatser.

Resultaträkning, tkr		
	2023	2022
Intäkter	125 030	119 087
Kostnader	-330 790	-312 332
Avskrivningar	-11 009	-11 156
Rörelseresultat	-216 769	-204 401
Medlemsbidrag	203 540	201 344
Finansiella intäkter	898	479
Finansiella kostnader	-5 701	-1 515
Årets resultat	-19 036	-4 093

Balansräkning, tkr		
	2023	2022
Tillgångar		
Anläggningstillgångar		
Immateriella anläggningstillgångar	402	653
Materiella anläggningstillgångar	176 417	184 040
Summa anläggningstillgångar	176 819	184 693
Omsättningstillgångar		
Kortfristiga fordringar	49 132	60 430
Kassa och bank	15 291	14 623
Summa omsättningstillgångar	64 423	75 053
Summa tillgångar	241 243	259 746
Eget kapital och skulder		
Eget kapital	-669	18 368
-varav årets resultat	-19 036	-4 093
Avsättningar	492	297
Skulder		
Långfristiga skulder	185 700	185 700
Kortfristiga skulder	55 720	55 381
Summa skulder	241 420	241 081
Summa eget kapital och skulder	241 243	259 746

8.5 Nerikes brandkår

Översikt av verksamhetens utveckling

Nerikes Brandkår är ett kommunalförbund som ansvarar för räddningstjänst och förebyggande brandskydd för sammanlagt 261 000 invånare i de nio kommunerna Örebro, Kumla, Hallsberg, Lekeberg, Laxå, Askersund, Lindsberg, Nora och Ljusnarsberg.

Antalet utryckningar under året översteg för första gången 3000 st, främst hänförligt till den regniga sommarens många vattenskador. I Askersunds kommun har det varit 219 st utryckningar under året jämfört med 168 st år 2022. Den vanligaste händelsen var likt tidigare trafikolyckor med 61 utryckningar.

Händelser av väsentlig betydelse

Över 10 000 personer har under året gått kurs i HLR. Under hösten påbörjades projekteringsarbetet med en ny brandstation på öster i Örebro och byggstart är första halvåret 2024. Arbetet med en gemensam lokal, Seglet, för att bedriva larm- och ledning för blåljusmyndigheterna färdigställdes i november. Inflyttning och driftstart blir i början av 2024. Ändrade arbetstidsregler för heltidsanställd personal innebär stora förändringar för berörd personal. Dispens har sökts under ett år för att hinna ställa om och arbeta fram nytt schema. Arbete med stärkt civilförsvaret pågår och arbetas fram nationellt under 2024.

Ekonomi

Årets resultat är ett underskott på -4 709 tkr, vilket är -3 271 tkr sämre än budget. Underskottet beror främst på ökade hyreskostnader, ökade personalkostnader och höga kostnader för drivmedel och reservdelar.

Av de mål som är kopplade god ekonomisk hushållning har samtliga tre mål uppfyllts.

Framtiden

Under 2024 kommer extra fokus att läggas på.

- Fortsätta utveckla den operativa ledningen i Räddningsregion Bergslagen (RRB).
- Utveckla kompetensutbildningen för räddningspersonal i beredskap.
- Planera för räddningstjänst under höjd beredskap.
- Minska miljörisker vid brandsläckning.
- Utveckla operativ planering gällande olika risker.

Resultaträkning, tkr	2023	2022
Intäkter	37 854	35 281
Kostnader	-217 594	-205 500
Avskrivningar	-8 470	-7 342
Verksamhet nettokostnad	-188 210	-177 561
Medlemsbidrag	190 269	183 031
Finansiella intäkter	765	2 788
Finansiella kostnader	-7 533	-6 471
Årets resultat	-4 709	1 787

Balansräkning, tkr	2023	2022
Tillgångar		
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	88 979	82 354
Summa anläggningstillgångar	88 979	82 354
Omsättningstillgångar		
Kortfristiga fordringar	9 242	13 859
Kortfristiga placeringar	41 674	41 225
Kassa och bank	16 970	28 077
Summa omsättningstillgångar	67 886	83 161
Summa tillgångar	156 865	165 515
Eget kapital och skulder		
Eget kapital	25 839	30 549
-varav årets resultat	-4 709	1 787
Avsättningar	101 246	96 338
Skulder		
Kortfristiga skulder	29 780	38 628
Summa skulder	29 780	38 628
Summa eget kapital och skulder	156 865	165 515

8.6 Sydärkes kommunalförbund

Översikt av verksamhetens utveckling

Från och med den 1 januari 2015 inrättades ett kommunalförbund för den strategiska planeringen av frågor kring avfallshantering och de uppgifter rörande insamling och behandling av avfall samt den myndighetsutövning som åligger kommunerna Askersund, Hallsberg, Laxå och Lekeberg. 2023 var året då alla ägarkommuner fick en återvinningscentral byggd för obemannad drift (grönt kort). Samverkan mellan kommunerna i regionen har stärkts under året, mycket tack vare det stundande övertagandet av förpackningsinsamlingen.

Händelser av väsentlig betydelse

Under året togs beslut om systemval för fastighetsnära insamling av förpackningar från villahushåll. Optisk sortering blev det valda alternativet med motiveringen att instegskostnaden för systemet är låg och att det blir en gemensam plattform för regionen (förutom Kumla).

Arbetet med att effektivisera verksamheten med ökad digitaliserad har fortsatt. Ett första steg har varit att introducera en uppkoppling mellan kundtjänst och alla förbundets fordon. Alla tunnor och brunnar har fått egna koordinater och nästa steg blir att minimera transportvägarna mellan dessa punkter.

Ekonomi

Förbundet har skuld till samtliga abonnentkollektiv. 2023 års resultat medför att skulden till abonnenterna ökar i två av fyra kommuner. I Askersund har skulden ökat med 2,4 mkr och uppgår nu till 4,7 mkr. I övriga medlemskommuner är skulden Lekeberg 3,5 mkr, Laxå 2,0 mkr och Hallsberg 2,4 mkr.

Förbundets positiva avvikelse mot budget hänförligt till intäktsidan där intäkter från såväl avfallsavgifter som slamintäkter blev högre än budgeterat.

Resultaträkning, tkr		
	2023	2022
Intäkter	67 263	56 080
Kostnader	-59 530	-49 210
Avskrivningar	-5 049	-5 185
Verksamhet nettokostnad	2 684	1 685
Finansiella intäkter	556	181
Finansiella kostnader	-3 078	-1 309
Årets resultat före extraordinära poster	162	557
Avgår till resultatutjämnning	-162	-557
Årets resultat	0	0

Balansräkning, tkr		
	2023	2022
Tillgångar		
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	121 350	122 215
Summa anläggningstillgångar	121 350	122 215
Omsättningstillgångar		
Kortfristiga fordringar	14 366	9 521
Kassa och bank	17 877	24 632
Summa omsättningstillgångar	32 242	34 153
Summa tillgångar	153 593	156 368
Eget kapital och skulder		
Eget kapital	0	0
Avsättningar	0	0
Skulder		
Långfristiga skulder	106 223	111 131
Kortfristiga skulder	47 370	45 237
Summa skulder	153 593	156 368
Summa eget kapital och skulder	153 593	156 368

Väsentliga personalförhållanden

Personalen är förbundets viktigaste resurs och de knappt 30 anställda står för 25% av de totala kostnaderna. Sjukfrånvaron har sjunkit från föregående år. Orsaken för ett antal av sjuktillfällen har varit av privat natur men man har försökt att arbeta stöttande och i samråd med företagshälsan. Tre olyckor har skett under året, alla med koppling till hantering av fordon.

8.7 Sydnärkes samordningsförbund

Översikt av verksamhetens utveckling

Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Örebro län samt kommunerna Askersund, Hallsberg Kumla och Laxå som medlemmar. De verksamheter som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet. Samordningsförbundens uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering mot egen försörjning. På individnivå verkar Samordningsförbundet genom att finansiera insatser som bedrivs av de samverkande parterna.

Samordningsförbundet stödjer också aktivt insatser som syftar till att skapa strukturella förutsättningar för att myndigheterna ska kunna samarbeta bättre. Det kan t.ex. handla om kompetensutveckling och kunskapsutbyte.

Under 2023 har förbundet finansierat två samordnade rehabiliteringsinsatser som har nått 155 deltagare där 72% av de som avslutats under året gjort stegförflyttning såsom påbörjat studier, fått ett arbete eller blivit aktivt arbetssökande. Tillsammans med övriga Finsam-förbund i länet arrangerade förbundet ett antal kunskapsseminarier och event som lockade drygt 290 deltagare.

Händelser av väsentlig betydelse

Under 2023 har stora förändringar skett i det nationella uppföljningssystem som hittills har tillhandahållits av Försäkringskassan. Samordningsförbundens medlemmar kan inte längre samla in individdata inom den finansiella samordningen. I praktiken innebär det att Samordningsförbunden saknar verktyg för att följa upp deltagare i finansierade insatser och hur stor andel av dessa som avslutas till arbete/studier. Detta påverkar såväl den nationella som den lokala uppföljningen och möjligheten att redovisa omfattningen och resultatet av förbundsfinansierade insatser.

Ekonomi

För 2023 rapporterar förbundet ett resultat om 309 tkr. Budgeterat resultat var 117 tkr. Förbundet hade vid årets slut ett eget kapital på 15% av medlemsbidragen, vilket är 5% under rekommenderat tak för storleken på eget kapital.

Resultaträkning, tkr		
	2023	2022
Medlemsavgifter	5 222	5 233
Bidrag	0	-16
Verksamhetens kostnader	-4 921	-5 567
Verksamhet nettokostnad	301	-349
Finansiella intäkter	9	0
Finansiella kostnader	-1	-2
Årets resultat före extraordinära poster	309	-351
Extraordinära poster	0	0
Årets resultat	309	-351

Balansräkning, tkr		
	2023	2022
Tillgångar		
Anläggningstillgångar		0
Omsättningstillgångar		
Kortfristiga fordringar	2 773	3 089
Kassa och bank	1 463	1 194
Summa omsättningstillgångar	4 237	4 284
Summa tillgångar	4 237	4 284
Eget kapital och skulder		
Eget kapital	800	492
Avsättningar	0	0
Skulder		
Kortfristiga skulder	3 436	3 791
Summa skulder	3 436	3 791
Summa eget kapital och skulder	4 236	4 284

Förväntad utveckling

Från årsskiftet 2023 fanns en ny styrelse på plats. Sett till verksamheten och de förbundsfinansierade insatserna bekräftade den nya styrelsen i början av 2023 antagen budget och verksamhetsplan för 2023. Noterbart i verksamhetsplanen är den fortsatta satsningen på individinriktade insatser. Medel har även avsatts i budgeten för att fortsätta erbjuda både breda och mer riktade strukturinsatser till medlemmarna.

Styrelsen har beslutat att från och med januari 2024 ska ett Samordningsteam ersätta befintliga Mottagningsteam och Coachingteam. Det nya teamet ska fungera som En dörr in. Där Samordningsteamet ska vara den enda individinriktade insats som finansieras av Finsammedel i Sydnärke.

8.8 Taxe- & avgiftsnämnden

Översikt av verksamhetens utveckling

Kommunfullmäktige i Hallsberg, Laxå och Lekebergs kommuner beslutade under år 2003 att inrätta en gemensam nämnd för taxe- och avgiftshantering med start den 1 november 2003. Askersund gick med i juni 2005 och idag omfattar nämnden sju kommuner.

Nämndens uppgifter är att:

- Fullgöra de lagreglerade uppgifter som avtalats såsom inkomstförfrågan, inkomstregistrering, fastställande av avgift, omprövning av avgiftsbeslut, besvärshantering och dokumentation samt även kravhantering. Utöver hemtjänst- och hälso- och sjukvårdsavgifter skall även intäkter för måltider och hyror hanteras.
- Tillämpa de av kommunfullmäktige fastställda taxor samt allmänna bestämmelser, reglementen och dylikt, som ingår i nämndens ansvarsområde.
- Föra kommunernas talan i ärenden som rör den åt nämnden uppdragna förvaltningen.

Idag sköter taxe- och avgiftsnämnden 4 054 personers avgifter uppdelat på de sju medlemskommunerna, det är en ökning med 117 personer jämfört med föregående år. Kommunerna har olika stort invånarantal samt demografiska skillnader vilket kan vara en förklaring till de olika andelar som betalar lägst respektive högst hemtjänstavgift. En annan förklaring kan vara olika hyresnivåer inom kommunerna.

Händelser av väsentlig betydelse

Maxtaxan höjdes 1 januari 2023 från 2 170 kr/mån till 2 359 kr/mån. Arbetet med uppgradering av verksamhetssystem Procapita har slutförts.

Ekonomi

Taxe- och avgiftsnämnden gör ett nollresultat. De intäkter som inkommer i form av taxor och avgifter överförs till respektive kommun. Deltagande kommuner betalar personalkostnader och övriga driftskostnader som uppkommer inom nämnden enligt en självkostnadsfördelning i gällande avtal. Intäkterna för nämnden har ökat med 11 693 tkr jämfört med föregående år. Orsaken är främst ökad maxtaxa med 189 kr samt fler brukare.

Resultaträkning, tkr		
	2023	2022
Driftbidrag deltagande kommuner	4 858	4 789
Personalkostnader	-2 788	-3 036
Tele, IT och porto	-556	-553
Systemlicenser	-945	-1 005
Övriga verksamhetskostnader	-167	-205
Tillfälligt inhyrd personal	-568	0
Justering resultat medlemskommuner	166	0
Totalt	0	0

Förväntad utveckling

Under 2023 lanserades en ny hemsida som integrerats med Hallsberg kommuns grafiska profil och funktionalitet. Detta är ett led i att säkra och tillgängliggöra innehållet på ett tydligare och användarvänligt sätt.

Verksamhetens mål är att arbeta effektivt och rättssäkert. Kommuninvånarna ska känna trygghet i hanteringen av sina ärenden och uppleva professionellt och kompetent bemötande. Arbetet fortskrider med ständiga förbättringar av processer tillsammans och i dialog med kommunerna.

Ombyggnationen och uppdateringen av verksamhetssystemet Procapita avslutades under 2023 där varje kommun nu handläggs mot en egen kommunspecifik handläggnings- och servermiljö. Under det kommande året ligger fokus på att upprätthålla och fördjupa IT-samordningen med kommunerna inkluderat vår samarbetspartner IT-Sydnärke.

Informationssäkerheten är högt uppsatt på agendan under 2024 med bland annat förberedelser och anpassningar som harmoniserar med både ny som kommande lagstiftning.

8.9 Sydnärkes lönenämnd

Översikt av verksamhetens utveckling

Lönenämndens uppdrag är att se till att anställda i de sex medlemskommunerna och de två kommunalförbunden får rätt lön och andra ersättningar. Medlemskommunerna som ingår i lönenämnden är Askersund, Hallsberg, Kumla, Laxå, Lekeberg samt Ljusnarsbergs. Kommunalförbund som köper tjänster av lönenämnden är Sydnärkes utbildningsförbund samt Sydnärkes kommunalförbund.

Lönenämnden administrerar även pensioner och försäkringar för samtliga medlemskommuner och kunder. Lönenämnden utbildar medarbetare och chefer i hur man hanterar, registrerar och attesterar i lönesystemet. Antal årsarbetare är lägre än budgeterat på grund av att återbesättning av en tjänst inte verkställts.

Anledningen till att lönespecifikationerna minskat jämfört med 2021 beror på att antalet vikarier minskat.

Totalt hanterar lönenämnden nu 8 800 löner varje månad vilket är ca 150 färre per månad än föregående år till följd av mindre antal vikarier.

Lönenämnden har arbetat mycket med att digitalisera förvaltningens arbete genom bland annat E-tjänster. Lönenämnden har påbörjat ett arbete att kartlägga kompetensutvecklingsbehovet utifrån digitaliseringsarbetet och dess konsekvenser. Konsekvenserna är att rollerna för medarbetarna på Löneförvaltningen kommer att förändras och då behöver också kompetensutvecklingsinsatserna utgå från det.

Ekonomi

Lönenämnden redovisar ett marginellt budgetöverskott på 2 tkr före resultatet balanserats. Enligt samverkansavtal för gemensam nämnd ska resultatet regleras mot medlemskommunerna senast i februari året efter verksamhetsåret.

Förväntad utveckling

Lönenämnden tillsammans med medlemskommunerna har gjort en förstudie om att digitalisera processen kopplat till anställningsavtal och beslut har tagits om att påbörja det arbetet 2024. Målet är att minska manuella underlag och även att likställa arbetsprocesserna. Lönenämndens medlemskommuner har sedan tidigare arbetat fram en gemensam målbild och utifrån den har Lönenämnden arbetat fram en verksamhetsplan för 2024. Den övergripande målbilden har brutits ner i delmål och aktiviteter har kopplats till målen.

Lönenämnden går mot en mer och mer digitaliserad löneprocess med allt vad det innebär med e-tjänster och andra digitala lösningar. Löneadministratörsrollen går mer och mer mot att bli en kontroll- och lönekonsumtsroll. När det gäller systemförvaltning går utvecklingen mer mot att integrationer skapas utan manuellt arbete. För att kunna effektivisera i den digitala utvecklingen måste vi likställa löneprocesserna i medlemskommunerna.

8.10 Sydnärkes IT-nämnd

Översikt av verksamhetens utveckling

Sydnärkes IT-nämnd är en gemensam nämnd för leverans av IT-tjänster till kommunerna Askersund, Hallsberg, Laxå och Lekeberg.

Nämndens mål är:

Underlätta för digitala möten och att en hållbar teknik används

Ge god service och IT-drift av hög kvalitet

Ökad samverkan över kommungränserna

Uppföljning av målen för 2023 visar att nämnden uppnått målet för god service och drift av hög kvalitet medan de övriga två bedöms som delvis uppnådda.

2023 har inneburit ett intensifierat arbete med ärendevolym där målet är att minska antal ärenden tillsammans med ärendetid. Förutom mätning av ärendevolum har införande av monterings-tjänster inneburit ökad kontroll över utrustning samt ökad incidentberedskap där arbetet numera sker mer proaktivt.

I servermiljön har arbetet fortsatt och föråldrad utrustning har bytts ut. I detta arbete behövs en längre framförhållning och förståelse i verksamheten utifrån att det är verksamhetssystem som finns på dessa servrar. Arbetet med datahallarna fortsätter och har under 2023 förbättrats, men kräver en större säkerhetsmedvetenhet. Vissa åtgärder behöver tas under 2024 för att ge en stabilare drift.

Under 2023 har avtal tecknats med kommunala bolag och kommunalförbund. Det innebär en tydligare rollfördelning mellan bolagen/förbund gällande de åtagande som tidigare har levererats bland annat i form av IT-tjänster och IT-resurser.

Arbetet med samverkansmodellen fortskrider och kräver ihärdighet där vissa objekt behöver förankras mer. Här är dialogen mellan verksamheten och förvaltningen avgörande för resultatet. Utifrån personalförändringar har arbetet inom vissa objekt saktas in och en omstart behöver ske 2024.

Ekonomi

Årets resultat för Sydnärkes IT-nämnd visar ett underskott med 1 733 tkr. Nämnden budgeteras och redovisas som en enhet, där eventuellt över- eller underskott fördelas mellan medlemskommunerna. Underskottet för 2023 fördelas ut enligt nyckeln för invånarantal. Askersunds del av underskottet för 2023 blir 477 tkr.

Vakanser inom personalen utgör ett överskott på personalkostnaderna för 2023. Kostnaderna för tjänsteköp blev lägre än budgeterat. Detta då förvaltningen arbetat med att minska konsultanvändandet. Kostnaderna för datakommunikation har ökat under 2023 vilket avser Telia WAN, främst då verksamheterna ställer högre krav på snabb internetaccess.

Det största underskottet ligger fortsatt på licenser och serviceavtal där efterfrågan ökar. Licenserna har överlag också blivit dyrare de senaste åren. Arbetet har gjorts med att införa billigare varianter av framförallt M365-licenser för delade datorer där det varit möjligt. Kapitalkostnaderna utgör ett överskott 2023.

Utav den totala investeringsbudgeten på 12 095 tkr är 9 219 tkr förbrukat per 231231.

Förväntad utveckling

Arbetet med att ersätta vårt nuvarande MDM system (Mobile Device Managementsystemet) Workspace One till förmån för Intune har pågått under större delen av 2023. Utmaningen ligger i att verksamheten är beroende av dessa enheter och därmed har arbetet behövt anpassats utifrån verksamhetens behov. Vi ser att MDM-enheter framöver kommer att öka och arbetet med implementeringen av Intune kommer att öka verksamhetens möjligheter till kontroll av dessa.

Planering av införande av Windows 11 är påbörjat och kommer att slutföras senast under oktober 2025.

Större personalförändring innebär förvaltningen under första halvåret av 2024 kommer ha en stor utmaning i leveransen. För förvaltningen innebär personalförändringen ett tapp i kompetens initialt.

8.11 Sydnärkes överförmyndarnämnd

Översikt av verksamhetens utveckling

Sydnärkes överförmyndarnämnd arbetar med tillsyn över godmanskap, förvaltarskap och förmyndarskap. I arbetet ingår utredningar, ekonomisk granskning, rekryteringar, utbildningar samt att vara ett stöd för ställföreträdare. Medlemskommunerna som ingår i Sydnärkes överförmyndarnämnd är Askersund, Hallsberg, Kumla, Laxå och Lekeberg.

Överförmyndarkansliet finns i Kumla kommun, som är värdkommun för den gemensamma nämnden. Sydnärkes överförmyndarnämnd består av fem ledamöter och fem ersättare.

Antalet ärenden har fortsatt att öka under 2023. Detta är en trend som varit tydlig de senaste åren och det finns ingen tendens till att ökningen avtar.

Händelser av väsentlig betydelse

Nämnden har avsatt mer resurser för granskning under året. Detta i kombination med förändrad arbetsfördelning och tät uppföljning har gjort att nämnden blivit klara med granskning av ställföreträdarnas årsräkningar tre månader tidigare gentemot föregående år.

En ny digital introduktionsutbildning med tillhörande kunskapstest har tagits fram. Nämnden har infört mentorskap, som innebär att nya gode män och förvaltare får en erfaren ställföreträdare tilldelad som mentor under sitt första år i uppdraget.

Överförmyndarnämnden har tagit ställning i frågan gällande professionella ställföreträdare. För att förbättra verksamhetens service har nämndens hemsida gjorts om. Beslutsmallar och annan information har reviderats.

Länsstyrelsen har granskat överförmyndarnämndens arbete. De bedömer att nämnden bedriver en välfungerande verksamhet.

Ekonomi

Överförmyndarnämnden redovisar ett överskott på cirka 175 tkr före resultatet balanserats. Enligt överenskommelse om gemensam överförmyndarnämnd ska resultatet balanseras över till nästkommande år och sedan justeras mot medlemskommunerna senast före februari månads utgång.

Förväntad utveckling

Utifrån den ökade ärendemängden och komplexiteten i ärendena är det troliga scenariot framöver att det kommer att uppstå situationer där nämnden inte hittar ställföreträdare i vissa ärenden. Därav är det av stor vikt att arbeta med att behålla befintliga och rekrytera nya ställföreträdare. Det kommer fortsatt vara prioriterat att utveckla service och stöd till ställföreträdare. Nämnden planerar att genomföra en större rekryteringskampanj under nästa år för att få fler att ställa upp som gode män och förvaltare.

Nämnden behöver fortsätta utveckla arbetet med granskning av årsredovisningar för att skapa mer effektivitet i granskningen och skifta fokus från siffergranskning till den faktiska förvaltningen av ärendena. Som ett viktigt steg i detta kommer nämnden att arbeta efter en ny granskningsmodell nästa år.

Nämnden strävar mot att digitalisera verksamheten i så stor utsträckning som möjligt. Nämnden inväntar att tidigare inskannade akter ska läggas in i verksamhetssystemet, vilket kommer innebära ett enklare och mer effektivt arbetssätt. Detta förväntas bli klart under första delen av 2024. Nämnden behöver fortsätta arbeta med att få fler ställföreträdare att redovisa digitalt, genom att erbjuda stöd och utbildning. Nämnden kommer att undersöka möjligheten att automatisera delar av granskningen, vilket på sikt kan förväntas effektivisera granskningsprocessen.

Till nästa år kommer nämnden att prova ett nytt utbildningskoncept i digitalt format. Detta förväntas öka måluppfyllelsen avseende att få fler ställföreträdare att delta i de fördjupningsutbildningar som erbjuds.

9. Revisionsberättelse